

S`au vrut nouă...!

Traducere și corectură: lect. univ. dr. Diana Moțoc
Culegere text: Raluca Cucură
Fotografii: Dumitru Cucură, Marius Romilă, Dan Cerceș
Tehnoredactare: Arhid. Dan Văscu

Editura Renașterea,
2016 Piața Avram Iancu, nr. 18
RO-400117, Cluj-Napoca
Tel/fax: 0264/599649
E-mail: editura_renasterea@yahoo.com

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
COBZARU, DUMITRU

„S'au vrut nouă...!” / Arhim. Dumitru Cobzaru ; tipărită cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Andrei, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului. - Cluj-Napoca: Renașterea, 2019

ISBN 978-606-607-288-5

2

Arhim. Dumitru Cobzaru

S'au vrut nouă...!

Tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului Părinte

† **ANDREI**

Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului
Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului

Editura Renașterea
2019

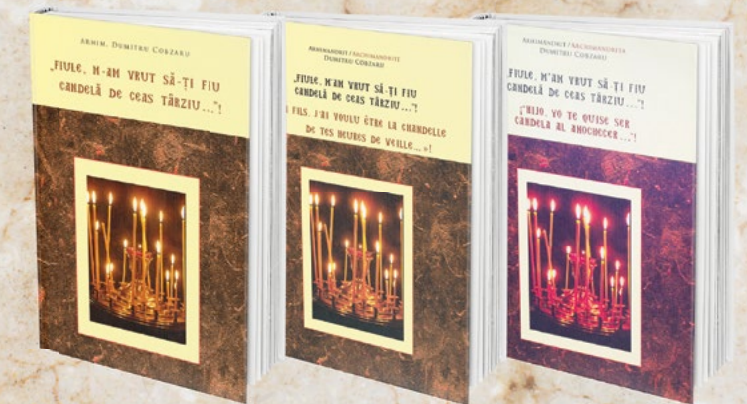
ARHIEPISCOPIA VADULUI, FELEACULUI ȘI CLUJULUI
EDITURA RENAȘTEREA

L A N S A R E D E C A R T E

„Fiule, m’am vrut să-ți fiu
candelă de ceas târziu...”!

¡“HIJO, YO TE QUISE SER
CANDELA AL ANOCHECER...!”
EDIȚIE BILINGVĂ: ROMÂNĂ - SPANIOLĂ

« MON FILS, J’AI VOULU ÊTRE LA CHANDELLE
DE TES HEURES DE VEILLE... » !
EDIȚIE BILINGVĂ: ROMÂNĂ - FRANCEZĂ

Autor:

Arhimandrit Dumitru Cobzaru

SÂMBĂȚĂ, 20 OCTOMBRIE 2018, ORA 19.30

MUZEUL MITROPOLIEI CLUJULUI

PIAȚA AVRAM IANCU, NR. 18

BINECUVÂNTATĂ ESTE GĂSIREA PĂRINTELUI DUHOVNICESC!*

Înaltpreasfințitul Părinte ANDREI

Arhiepiscopul Vădului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului

Preacuvioși și Preacucernici Părinți, Doamnelor și Domnilor, distinsă asistență,

Ne bucurăm de orice lucru frumos care ne este pus la îndemână. Așa cum menționa Părintele consilier, cu timp în urmă, Părintele Arhimandrit Dumitru Cobzaru, exarhul mănăstirilor noastre, ne punea la îndemână această carte în limba română. Iată că acum este pusă la îndemână și altora, care nu vorbesc limba română. Este important ca lucrurile frumoase, lucrurile care zidesc, lucrurile care din punct de vedere spiritual antrenează

* Cuvânt la lansarea ediției a II-a și a edițiilor bilingve română-spaniolă și română-franceză a volumului „Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”, de Arhim. Dumitru Cobzaru, 20 octombrie 2018, Cluj-Napoca.

să fie cunoscute de cât mai multă lume. Pentru că, sesizați și frațiiile voastre, trăim într-un veac care se secularizează, iar preocupările duhovnicești n-am spune că dispar, însă parcă numărul celor interesați de lucruri duhovnicești este mai mic. Această carte îi va determina poate pe unii să se preocupe și de cele duhovnicești.

Personajul principal din carte a murit de tânăr și, dacă e să dăm o explicație faptului că a îngăduit Tatăl Ceresc să plece așa devreme din lume, cred că e de luat în seamă ceea ce spune înțeleptul Solomon în Cartea Înțelepciunii sale, în capitolul 4: „Plăcut fiind lui Dumnezeu, Domnul l-a iubit și, fiindcă trăia între păcătoși, l-a mutat de pe pământ. A fost răpit, ca răutatea să nu-i schimbe mintea sa” (Înțel 4,10-12); l-a luat lângă Sine. Unii dintre cei de aici l-au cunoscut pe tânărul despre care este vorba și cred eu că e un motiv ca și alți tineri să fie provocați să aibă preocupări spirituale.

În viața spirituală – cel puțin așa considerăm noi – e nevoie de mentor, e nevoie de părinți duhovnicești. Ceea ce spune Sfântul Pavel în Prima Epistolă către Corinteni, în capitolul 4, versetul 15: „De ați avea zece mii de învățători în Hristos, totuși nu aveți mulți părinți. Căci eu v-am născut prin Evanghelie în Iisus Hristos” (1 Cor 4,15), subliniază importanța părinților duhovnicești. Or,

tânărul nostru teolog din carte a avut părinte duhovnicesc. I-o fi avut și pe alții, dar, în mod special, Părintele Dumitru i-a fost duhovnic.

Și faptul că această carte adună aici laolaltă multă lume bună este un semn că face o lucrare duhovnicească. Spunea Mitropolitul de pioasă amintire Bartolomeu, în Prefața la Pateric, că toate lucrurile bune se ucenicesc și în special viața spirituală se ucenicește, de la părinte duhovnicesc la fiu duhov-

nicesc, de la tată la fiu. Și toate cărțile care se scriu în acest sens sunt foarte binevenite.

În lumea noastră, pe care, desigur, o luăm așa cum este, de vreme ce acum păstorim în această lume, motivele de sminteală pentru tineri sunt multe, de aceea sunt vrednici de laudă cei ce merg pe calea duhovnicească, cu toate ispitele care îi înconjoară. Sfântul Pavel, în mod special, are cuvinte care se adresează tinerilor. În Prima Epistolă către Timotei, în capitolul 4, Sfântul Pavel spune: „Nimeni să nu disprețuiască tinerețile tale, ci fă-te pildă credincioșilor

cu cuvântul, cu purtarea, cu dragostea, cu duhul, cu credința, cu curăția” (1 Timotei 4,12). Așadar, un tânăr cuminte poate fi pildă celor din jurul său.

Argumentez cu încă o carte faptul că și viața spirituală se ucenicește, că și viața spirituală poate fi contaminantă pentru alții. Cartea se numește chiar așa: *Ce este un maestru spiritual?* Ea a fost scrisă de un bulgar care a trăit la Paris, Mikhael Aivanhov. El subliniază faptul că a fost binecuvântată clipa când l-a întâlnit pe pă-

rintele său spiritual. Cartea aceasta, de asemenea, subliniază binecuvântarea pe care o are un tânăr atunci când își găsește părintele duhovnicesc.

Și când a fost lansată ediția românească l-am felicitat pe Părintele Arhimandrit și îl felicităm și acum. Să dea Dumnezeu să fie de mare folos.

Doamne, ajută!

PĂRINTELE DUHOVNIC: UȘA ȘIROINDĂ DE SÂNGE PRIN CARE TRECE FIUL CURĂȚINDU-SE*

Arhim. Dumitru Cobzaru

Exarhul Mănăstirilor din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului

* Cuvânt la lansarea ediției a II-a și a edițiilor bilingve română-spaniolă și română-franceză a volumului „Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”, de Arhim. Dumitru Cobzaru, 20 octombrie 2018, Cluj-Napoca.

Înaltpreasfinția Voastră, Preacuvioși și Preacucernici Părinți, Preacuvioase Maici, onorată asistență și dragii mei,

Așa cum spunea domnișoara Diana, am încercat întotdeauna de Sfântul Dumitru să vă fac un dar. Sper din tot sufletul să fi reușit și de această dată, chiar dacă este o ediție bilingvă, română-franceză.

Începuturile acestei cărți se surprind cumva citind-o. Conferințele de la Cluj și de la Craiova, din 2000 și 2005, n-au fost începutul acestei cărți, așa cum le-am așezat eu în volum. Începutul a fost în 2010, când fiul meu duhovnicesc Tudor a încercat să țină o legătură duhovnicească prin corespondență, pentru că eu eram plecat în America. Aproape în fiecare zi, desigur, confrunțați cu decalajul fusului orar, am încercat să dialogăm astfel încât el să primească răspunsuri la întrebările pe care le avea. Pe unele dintre ele le găsiți în car-

te. În primă fază, după doi ani, am revenit la dialogul cu Tudor și am scos o mică broșură, doar în două exemplare – pentru el și pentru mine –, dăruindu-i-o de ziua lui de naștere. Acolo este dialogul aproape complet. Aici este oarecum *cenșurat*, pentru că sunt foarte multe lucruri care-l privesc, sau mă privesc, și care trebuie să rămână taină. El a zămislit acest volum.

Pe de altă parte, fiul meu duhovnicesc Viorel Moraviț, din Spania, mi-a cerut un testament, o călăuză duhovnicească. Fiind la distanță și neavând duhovnicul la îndemână, și-a dorit un catehism, ceea ce s-a concretizat, cred eu, în acest volum care este un mic catehism. Este și construit ca un catehism, prin întrebare și răspuns. Așadar, el, Viorel Moraviț, m-a determinat să realizez volumul de față, construit pe marginea dialogului dintre mine și Tudor. Mai mult, mi-am dat seama, când mi s-a cerut această carte, că aveam responsabilitate față de ucenicii și fiii mei duhovnicești, tineri și vârstnici, teologi și laici, preoți și monahi, și astfel m-am simțit obligat să las mărturie peste timp.

Am fost și sunt influențat de părinții mei după trup și după duh, de ucenicii și fiii mei duhovnicești, de școala teologică și monahală, de slujirea preoțească și scaunul spovedaniei, astfel încât consider că acest

volum este o lucrare comună, sinergică, a tuturor celor care au pus umărul, știut și neștiut, văzut și nevăzut. Așadar, tuturor vă mulțumesc. N-am să spun prea multe despre carte, ați citit-o cei mai mulți dintre dumneavoastră, poate ați recitat-o. Câteodată mă uimește că ar fi opera mea, pentru că nici nu este. Este, așa cum spuneam, o operă comună, dimpreună cu fiii mei duhovnicești am zămislit-o. Însă mă bucur din tot sufletul pentru că ea a ajuns și la mintea și la inima dumneavoastră.

Am avut și această grijă, de aceea s-a tradus, până acum, în cele două limbi, spaniolă și franceză. Am umblat mult în această lume – în Spania am fost aproape în fiecare an în ultimii zece ani, de asemenea, am călătorit de mai multe ori în America – și am observat faptul că următoarea generație a celor care au emigrat nu mai știe românește, sau nu mai știe să citească și să scrie

românește. Experiența cea mai tragică am avut-o în Canada, în anul 2000, la Congresul Bisericii noastre, unde am fost prezent dimpreună cu actualul Mitropolit Teofan al Moldovei, pe atunci Episcop-vicar patriarhal și Secretar al Sfântului Sinod. Acolo, un lucru m-a întristat foarte tare și m-a determinat mai târziu să trec la treabă – sper să ajungă să fie tradusă și în engleză; cel puțin în franceză, pentru canadieni, sau pentru o parte din ei, este la îndemână. Am slujit Sfânta Liturghie la biserica din Windsor, iar la Sfânta Liturghie un cor minunat a răspuns impecabil, însă când au coborât cei ce formau corul în sala de lângă biserică, unde de obicei se socializează, mi-am dat seama că niciunul din coriști nu știa o boabă românește. Deși ei au cântat, au răspuns la Sfânta Liturghie în românește. Și atunci m-am întristat și mi-am dat seama de tragedia celei de a doua, a treia generație a celor care au plecat din țara noastră.

În Spania a fost foarte bine primită, sperăm că și în Franța, în perioada imediat următoare.

Vă mulțumesc tuturor. Mulțumesc cerului, din care face parte tatăl meu Neculai, Părintele meu Bartolomeu și fiul meu Tudor. Nu știu căruia întâi... Mulțumesc pământului: mamei mele Ecaterina, Părintelui meu Vasile, ucenicilor și fiilor mei duhovnicești. Nu știu cărora întâi... Tuturor. Înaltpreasfințitului Părinte Andrei, care m-a pus la treabă și nu m-a lăsat în irosire. Celor care s-au implicat în zămisirea acestei cărți, care au făcut transcrierea, traducerea, corectarea, revizia și editarea acestor volume. Îi mulțumesc în mod special fratelui Viorel Moraviț și distinsei sale familii – fac și aici o remarcă: el are patru copii, este căsătorit în Spania și, iată, le poartă de grijă copiilor și în acest fel –, care au fost generoși întotdeauna, dăruind această

carte care s-a tipărit în peste cincisprezece mii de exemplare până acum. Și, în mare măsură, ele au fost dăruite.

Aș încheia printr-o imagine care m-a preocupat în aceste zile, știind că trebuie să vorbesc în seara aceasta. Lucru dificil, ca la un examen. Domnul Hristos, vorbind despre Sine, zice: „Eu sunt ușa. De va intra cineva prin Mine, se va mântui; și va intra și va ieși și pășune va afla” (In 10,9). Înțelegând că ușa este Însuși Hristos în stare de jertfă și că, și când intri, și când ieși, curge sânge. Aceasta este imaginea duhovnicului sau a părintelui duhovnicesc. O ușă fixă, fără balamale și clanțe, prin care intri și ieși curățindu-te ca într-o cristelniță, iar el, neclintit, cu răni adânci și sânge proaspăt și roind, rămâne așteptându-l pe mai departe pe fiul său. Mulțumesc.

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ „GEORGE COȘBUC” BISTRIȚA-NĂSĂUD
PROTOPOPIATUL ORTODOX BISTRIȚA
ASOCIAȚIA TINERILOR CREȘTINI ORTODOXȘI BISTRIȚA
ASOCIAȚIA „SFÂNTUL MARTIR ATANASIE TODORAN”
EDITURA RENAȘTEREA

LANSAREA CĂRȚII

„FIULE, M’AM VRUT SĂ-ȚI FIU CANDELĂ DE CEAS TÂRZIU...”!

Autor:

Arhimandrit Dumitru Cobzaru

PARTICIPĂ

PR. IOAN PINTEA DIRECTORUL BIBLIOTECII JUDEȚENE „GEORGE COȘBUC” BISTRIȚA-NĂSĂUD
(MODERATOR)

OLIMPIU NUȘFELEAN SCRITOR, DIRECTOR AL REVISTEI „MIȘCAREA LITERARĂ”

PR. TUDOR MUDURE INSPECTOR DE TINERET ARHIEPISCOPIA VADULUI, FELEACULUI ȘI CLUJULUI

LECT. UNIV. DR. DIANA MOȚOC FACULTATEA DE LITERE, UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI

MOMENT ARTISTIC SUSȚINUT DE

GRUPUL DE COPII „DOINIȚA” AL CERCULUI MILITAR BISTRIȚA

COORDONATOR:

CORNELIA ARDELEAN ARCHIUDEAN

DUMINICĂ, 5 NOIEMBRIE 2017

ORA 17:30

(după Slayba Vecerniei)

BISERICA ORTODOXĂ
„SFINȚII TREI IERARHI”
STR. ALEXANDRU ODOBESCU
BISTRIȚA

PĂRINTE ȘI FIU: UNUL ALTUIA CHIP ȘI ASEMĂNARE*

Arhim. Dumitru Cobzaru

Exarhul Mănăstirilor din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului

Onorată asistență,

Aș începe cu puțină istorie. Imediat după momentul '89, s-a gândit că pentru reînnoirea Bisericii trebuie să se aleagă un nou patriarh. Și atunci, mai multe forțe, și interne, și externe, și interioare, și exterioare, au încercat să dea soluții.

* Cuvânt la lansarea volumului „Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, de Arhim. Dumitru Cobzaru, 5 noiembrie 2017, Bistrița.

Exista pe atunci un *Grup de reflecție* din care făcea parte și Mitropolitul Bartolomeu, pe atunci doar arhimandrit. Acest grup încercase să echilibreze cumva viața Bisericii într-un moment crucial. Printre numele care s-au vehiculat atunci și persoanele care au fost efectiv chemate la demnitatea de patriarh a fost și Mitropolitul Bartolomeu, care a refuzat această demnitate, fără a-i da dreptul la comentarii celui care, la momentul acela, conducea destinul politic al acestei țări.

Un altul a fost Părintele Cleopa de la Mănăstirea Sihăstria, care s-a și dus la București, la chemarea celor care voiau o înnoire la vârful Bisericii. Însă, după ce i-a ascultat pe îndelete, el a rămas pe gânduri și le-a răspuns că trebuie să se consulte cu părinții mănăstirii din care face parte. Și, astfel, se întoarce la Mănăstirea Sihăstria, convoacă un consiliu duhovnicesc, se întâlnește cu părinții bătrâni, iar părinții bătrâni îi răspund ca la Pateric: dacă vei pleca la București, vei fi Cleopa, Preafericitul, dacă rămâi la Mănăstirea Sihăstria, vei fi Avva Cleopa cel Mare, asemenea Sfântului Antonie cel Mare.

Un altul care a fost chemat la demnitatea de patriarh a fost Părintele Sofian Boghiu, marele duhovnic de la Mănăstirea Antim. Un om excepțional. Spus fiind ca paranteză, el a fost cel care a făcut programul iconografic pentru Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, după care se lucrează în aceste momente la mozaic. Părintele Sofian Boghiu era și pictor. El a refuzat din start, dar s-a insistat foarte mult și, atunci, Părintele Sofian, un om foarte blând și, încă o dată, de excepție, uitându-se la ei, la cei care credeau deja că au ajuns la un răspuns pozitiv, a început să plângă. Atunci, cei care doriseră cu tot dinadinsul să-l pună patriarh și-au dat seama că Părintele Sofian nu-și dorea acest lucru și, mai mult, că îl agresau, efectiv, cu această dorință.

Acum, pentru mine, tot ce se întâmplă este dragoste, nu agresiune, însă toate cuvintele pe care le-am ascultat, pe îndelete, în aceste clipe, nu au făcut altceva decât, cu adevărat, să mă facă să plâng. Să lăcrimez. Am făcut-o de

câteva ori. Nici nu ai cum, aducându-ți aminte de Mitropolitul Bartolomeu, aducându-ți aminte de fiul și fratele nostru duhovnicesc Tudor, pe care mulți dintre cei ce sunt de față l-au și cunoscut. Dar, în același timp, după atâtea cuvinte minunate pe care cu generozitate mi le-au adresat, și mie personal, și dumneavoastră tuturor, cei care se află lângă mine și cărora le mulțumesc din tot sufletul, mi-am dat seama de lucrul pe care l-am trăit și în Spania, atunci când am lansat cartea în ediție bilingvă, română-spaniolă. Această carte, parcă n-aș fi scris-o eu. Și nici n-am scris-o eu. Nu aveam cum să scriu o asemenea carte. Această carte s-a scris împreună. Cu Dumnezeu, cu Maica Domnului, cu Sfinții lui Dumnezeu, cu părinții mei duhovnicești, cu fiii mei duhovnicești, cu tot omul pe care l-am întâlnit pe parcursul vieții mele.

Mi-aduc aminte că, imediat după ce am fost hirotonit preot la Mănăstirea Nicula, fiind cel mai tânăr dintre preoți, rămâneam cu credincioșii, la dispozi-

ție, până la capăt. Îi ascultam pe îndelete și, fiind Mânăstirea Nicula, se întâmpla să fie și cazuri foarte grele, pe care un preot la douăzeci de ani, câți aveam eu atunci – la nouăsprezece ani am fost hirotonit diacon și la douăzeci preot –, fără experiență, sigur că nu le puteam rezolva și nici nu puteam da răspunsuri (și nici acum!). Însă preluam cumva din tot ceea ce mi se spunea și vedeam. Și fiind atunci Părintele Vasile stareț al mânăstirii, Preasfințitul nostru Părinte Vasile Someșanul, la care mă spovedeam în fiecare seară – nu exagerez, în fiecare seară îi spuneam gândurile mele –, a făcut o remarcă: „Dacă continui în felul acesta, n-ai să rezisti prea mult, implicându-te în toate problemele oamenilor care vin la mânăstire.” Dar oare cum poți să nu te implici? Așadar, cred că această carte a reușit într-o oarecare măsură să arate implicarea Părintelui Dumitru în ceea ce îi privește pe fiii duhovnicești, pe ucenici și pe cei care l-au cercetat sau care au încercat să găsească un răspuns la întrebările lor sau o soluție în problemele pe care le aveau.

N-am scris-o singur fiindcă, așa cum a sesizat domnul scriitor Olimpiu Nușfelean, ea a fost și o carte comandată, un fel de testament duhovnicesc. Eram dator să fac acest lucru pentru fratele Viorel, dar eram dator și pentru toți ceilalți care se regăsesc sau se vor regăsi în această carte. Și parcă, cumva, lăuntric, am intuit că fiul duhovnicesc *Dimitrie cel Mic* va pleca din această lume. Deși el a plecat abrupt, fără ca nimeni să se gândească la un asemenea lucru, iar momentul ne-a uimit și ne-a lăsat pe toți fără grai. Doar cu lacrimi peste ani, care nu vor înceta să curgă, chiar dacă aceste lacrimi nu se vor vedea pe obraz. Mă gândesc, de pildă, la părinții lui și la frații lui, atât cei după trup, cât și cei după duh.

De mai multe ori, să știți, s-a făcut această „greșeală” (cu ghilimele!): „Fiule, m'am vrut să-ți fiu...” sau „n'am vrut să-ți fiu...”. Pot să spun că *n'am vrut* să-i fiu părinte duhovnicesc lui Tudor și, nu că s-a întâmplat ca la Pateric, că l-am refuzat în repetate rânduri și n-am vrut să-i devin duhovnic, dar am făcut-o, din considerente personale, socotind că are nevoie de un părinte duhovnicesc care într-adevăr să reușească să-l clădească așa cum își dorea el, fiind foarte evlavios și serios. Pe lângă faptul că – ați auzit acolo o biografie înspăimântătoare! – să conduci instituții, de diferite feluri, nu este un lucru ușor, și dumneavoastră știți, am onoarea să fie prezenți aici și oameni care lucrează în administrație, în armată, care știu prea bine ce zic acum: responsabilitățile sunt extraordinare, riscurile sunt mari. Spuneam azi la predică: trăim pe muchie de cuțit, în lăuntru nostru este hău, în afara noastră este prăpastie, și nu putem, ca ființe bipede, cum ne-a făcut Dumnezeu, decât să ridicăm ochii către cer și să ne dăm seama că acolo este singura noastră șansă și nădejde. Deci, fiind copleșit de atâtea lucrări, pe care mi le-a cerut Biserica, atunci am considerat că un tânăr asemenea lui Tudor trebuie clădit de un om care să aibă doar această preocupare.

Și iarăși fac o paranteză: mi-aduc aminte, vrând-nevrând, de Mitropolitul Bartolomeu, căruia îi sunt tributar sută la sută. Așadar, fiind elev la Seminar, Mitropolitul Bartolomeu a trăit o anumită experiență, și anume: duhovnicul

Seminarului era și profesor, nu-mi amintesc de ce materie, însă nota, efectiv, în catalog, și s-a considerat la un moment dat că el notează și în funcție de ceea ce aude la spovedanie, nu doar de ceea ce primește ca rezultat al predării lui, la materia sa. Atunci, elevii seminariști au făcut grevă și au cerut ca duhovnicul să fie duhovnic și profesorul să fie profesor. Și au reușit acest lucru. Este foarte important acest amănunt.

Ce să spunem despre noi, din lumea de astăzi, când suntem chemați să fim și stareți de mănăstiri, să facem administrație peste administrație, să fim constructori, ingineri, să conducem firme, cum ați auzit, să accesăm fonduri europene, ca să reușim să clădim ceva, pentru că oamenii sunt săraci și nu e o soluție să mergi toată ziua cu jalba în proțap peste tot să tot ceri, să tot ceri, toată lumea se satură. Am încercat, într-adevăr, la Mănăstirea Nicula, și am și reușit într-o oarecare măsură, cu eforturi mari și, poate, cu lucruri pe care încă le plătim, sau le plătesc. Precum spune Mitropolitul nostru Andrei, care a binecuvântat lucrarea noastră din seara aceasta, că toți cei ce au construit biserici și mănăstiri s-au clădit și pe ei înșiși, și i-a costat de multe ori sănătatea, dacă nu și viața. S-au întâmplat și asemenea cazuri.

Așadar, în ceea ce-l privește pe Tudor, n-am vrut să-i fiu duhovnic, însă i-am devenit în cele din urmă duhovnic la insistențele lui și ale unor fii duhovnicești mai vechi, cărora le-am fost pedagog la Seminarul Teologic din Cluj-Napoca și pe care nu i-am putut refuza. Efectiv, am fost constrâns... Dar nu mi-a părut rău și nu-mi va părea rău pentru veșnicie. Cu această idee aș dori să închei, fiind poate esența acestei cărți, pe care v-o dăruiesc din tot sufletul meu, dumneavoastră tuturor – tuturor însemnând (vedeți administratorul?!) fiecărei familii în parte, ca să ajungă la toată lumea, sunteți foarte mulți și acest lucru mă bucură tare mult și mă impresionează și mă smerește, să știți, chiar mă smerește... Așadar, Tudor, pe care îl veți găsi în carte, n-a fost clădit doar el de mine, într-un anume fel, sau până într-un anume punct, tot la fel de mult m-a clădit și el pe mine.

Să știți că există acest dialog despre care vorbea domnul scriitor Olimpiu Nușfelean. Nici nu vă puteți închipui, dragii mei, că noi suntem chip și asemănare unii altora, suntem persoane dialogice și devenim chip și asemănare unii altora. Pentru că așa ne-a făcut Dumnezeu, chip și asemănarea Lui, ne vrea pe noi să fim chip și asemănarea Lui, iar noi, ca să ajungem să fim chip și asemănarea Lui, trebuie să fim chip și asemănare unii altora, precum sunt Persoanele Sfintei Treimi, nu? Așa ar trebui să fim și noi.

De aceea vă dăruiesc această carte care se vrea un dialog continuu și permanent, dialog care, cred eu, se va continua în cerul lui Dumnezeu. Să nu vă gândiți că în Împărăția lui Dumnezeu s-au rezolvat toate lucrurile, și vom asculta aceeași muzică, și va fi aceeași vreme, și nu vor fi forme de relief, și totul va fi cumva într-o formă de *nirvana*, pe care lumea exuberantă de astăzi ne-o propune. Nu... În Împărăția lui Dumnezeu, va fi dinamică, iar dinamica se concretizează prin dialog, prin dialogul dintre cele trei Persoane ale Sfintei Treimi, care au hotărât să-l facă pe om, în sânul Căreia omul și-a găsit locul, prin Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru Iisus Hristos, întrupat.

Încă o dată, vă mulțumesc din tot sufletul! Și dacă l-am pomenit noi, și dacă dumneavoastră l-ați pomenit de mai multe ori pe Mitropolitul Bartolomeu, și cu siguranță îl pomeniți, mai ales atunci când în lumea noastră se întâmplă nedreptăți – ei, dac-ar fi fost Bartolomeu!, ce-ar fi zis Bartolomeu?!, ce-ar fi făcut Bartolomeu?! – am spus și altă dată și o spun și acum, în încheierea cuvântului meu, dacă ne gândim și îl amintim pe Mitropolitul Bartolomeu adesea, așa cum am făcut-o în această seară, și dacă l-am pomenit pe Tudor, măcar atât să-și aducă aminte și ei de noi! Mulțumesc.

Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului
Mitropolia Europei Occidentale și Meridionale

LANSAREA CĂRȚII

**„Fiule, m’am vrut să-ți fiu
candelă de ceas târziu...”!**

**« Mon fils, j’ai voulu être la chandelle
de tes heures de veille... » !**

Ediție bilingvă: Română – Franceză

Autor:

Editura Renașterea, Cluj-Napoca

Arhimandrit Dumitru Cobzaru

Participă:

Pr. Marc-Antoine Costa de Beauregard

protopop al Protopopiatului Franței

Lect. Univ. Dr. Diana Moțoc

traducătoare, Facultatea de Litere, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Prof. Oana Richebon

interpret, traducător, Franța

Arhimandrit Dumitru Cobzaru

Exarhul Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului

Moment Artistic:

Ecaterina Rusnac, Ionel Streba

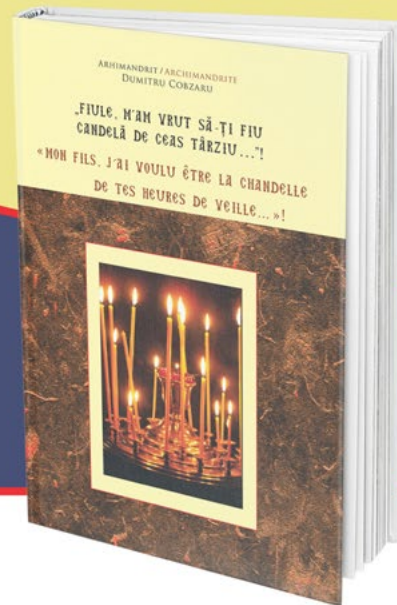
Moderator:

Pr. Iulian Nistea, Pr. Laurian Rus

Vineri, 17 mai 2019, ora 19:00

Catedrala „Sfinții Arhangheli Mihail, Gavriil și Rafail”

9 bis Rue Jean de Beauvais, 75005 PARIS

APOSTOLIA

Métropole de Cluj, Maramureș et Sălaj
Métropole Orthodoxe Roumaine d'Europe Occidentale et Méridionale

Lancement du livre

**„Fiule, m’am vrut să-ți fiu
candelă de ceas târziu...”!**

**« Mon fils, j’ai voulu être la chandelle
de tes heures de veille... » !**

Édition bilingue : roumain – français

Auteur :

Maison d'édition Renașterea

Archimandrite Dumitru Cobzaru

Invités

**Archiprêtre Marc-Antoine
Costa de Beauregard**

Doyen du Doyenné Orthodoxe Roumain de France

Maître de conférences, Diana Moțoc

Traductrice, Faculté des Lettres, Université Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, Roumanie

Prof. Oana Richebon

Traductrice – interprète, France

Archimandrite Dumitru Cobzaru

Exarque des monastères de l'Archevêché de Vad, Feleac et Cluj

Moment artistique :

Ecaterina Rusnac, Ionel Streba

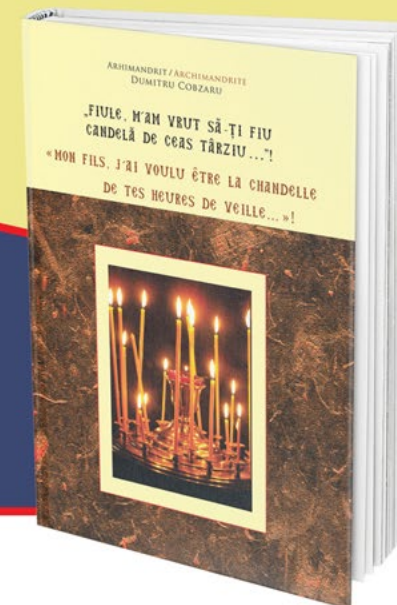
Moderateurs :

P. Iulian Nistea, P. Laurian Rus

Vendredi, le 17 mai 2019, heure 19h00

Cathédrale des Saints Archanges Michel, Gabriel et Raphaël

9 bis Rue Jean de Beauvais, 75005 PARIS

APOSTOLIA

DIN PRISOSUL INIMII, GURA GRĂIEȘTE ȘI CONDEIUL SCRIE

Pr. Laurian Rus

Onorat auditoriu,

Avem în față o carte de căpătâi, desăvârșită, ce poartă semnătura unui om cu mare râvnă, care a făcut ca Lumina Evangheliei lui Hristos să strălucească în multe suflete. Vă mărturisesc că, atunci când m-am apropiat de această carte, am interacționat cu ea ca și cu o ființă vie. Pentru că această carte este „cineva”. Și, fiind „cineva” și având o personalitate puternică, volumul de față mi-a dovedit că pot să stau la masă și să citesc

C'EST DE L'ABONDANCE DU CŒUR QUE LA BOUCHE PARLE ET LA PLUME ÉCRIT

P. Laurian Rus

Cher auditoire,

Nous avons devant nous un livre de chevet, achevé, portant la signature d'une personne douée avec une forte ardeur qui a fait que la Lumière de l'Évangile du Christ brille dans beaucoup d'âmes. J'avoue que, lorsque je me suis approché de ce livre, j'ai dialogué avec lui comme si c'était un être vivant. Parce que ce livre est « quelqu'un ». Et, étant « quelqu'un » et ayant une forte personnalité, ce volume m'a prouvé que je

mai mult decât mi-am propus. Este o carte care se citește pe nerăsuflăte de la prima până la ultima pagină. Și fiind „cineva”, așa cum spuneam, acest volum îndeamnă cititorul la o a doua lectură, când el regăsește noi și noi emoții ce devin vii și lucrătoare în mintea și în sufletul celui ce îl invită la o plăcută zăbavă.

În momentul în care am lecturat cartea, metaforic vorbind, am simțit cum paginile se rup de sus până jos, asemeni catapetesmei templului, iar prin acea crăpătură, credeți-mă, se vedea eternitatea. Cel ce ne oferă o astfel de călătorie spre eternitate, autorul, a depășit de mult calitatea de artist al cuvântului, devenind un veritabil slujitor al cuvântului, cuvânt ce devine dinamic și roditor în mintea și inima fiecăruia dintre noi.

În ceea ce privește biografia Părintelui Arhimandrit Dumitru Cobzaru, aș vrea să notez doar ceea ce mi se pare mai important și mai ilustrativ, pentru că, dacă ar fi să vorbim despre personalitatea acestui om, cu siguranță ne-ar lua multe ore. Vreau doar să vă spun că este o persoană cu rosturi de seamă în viața comunității în care trăiește. A îndeplinit mai multe funcții, cum ar fi: stareț de mânăstire, profesor la Seminarul Teologic Ortodox din Cluj – unde eu l-am cunoscut –, apoi stareț al Mânăstirii Nicula, iar astăzi este superiorul tuturor mânăstirilor din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului.

Cele peste zece volume de cărți, pe care le are publicate Sfinția Sa, fac din el, cu siguranță, unul din cei mai prolifici autori contemporani de carte de spiritualitate ortodoxă din România și cred că, prin extensiune, unul dintre cei mai prolifici autori români din prezent. Fără îndoială, ideile pe care le promovează în cărțile Sfinției Sale fac din Părintele Arhimandrit Dumitru Cobzaru unul dintre cei mai cunoscuți teologi ortodocși români în viață.

Cinste mamei Ecaterina și tatălui Neculai – pe care Dumnezeu să îl ierte! –, pentru faptul că au dat Bisericii și lumii un astfel de om care, dincolo de a fi un călugăr, spuneam chiar „un șef de șefi” de călugări, dincolo de a fi un preot cu cele mai înalte ranguri, este omul care și-a propus și a reușit să își înmulțească talantul cel mai drag lui cu care a fost înzestrat: iubirea. Acest om

peux rester assis et lire plus que je me suis proposé. C'est un livre qu'on lit d'un souffle depuis la première jusqu'à la dernière page. Étant « quelqu'un », comme je le disais, ce volume exhorte le lecteur à entreprendre une seconde lecture, quand il trouve de nouvelles émotions qui deviennent vivantes et constructives dans l'esprit et l'âme de celui qui l'invite à un loisir agréable.

Au moment où j'ai lu le livre, métaphoriquement parlant, j'ai senti que les pages se déchiraient du haut en bas, comme le voile du temple et, à travers cette déchirure, croyez-moi, on voyait l'éternité. Celui qui nous occasionne un pareil voyage vers l'éternité, l'auteur, a depuis longtemps dépassé la qualité d'artiste de la parole, pour devenir un véritable serviteur de la parole qui devient dynamique et fertile dans la pensée et le cœur de chacun d'entre nous.

En ce qui concerne la biographie du Père Archimandrite Dumitru Cobzaru, j'aimerais noter seulement ce qui me semble le plus important et le plus illustratif, parce que parler de sa personnalité prendrait sans doute plusieurs heures. Je voudrais juste vous dire qu'il est très impliqué dans la vie de la communauté à laquelle il appartient. Il a exercé plusieurs fonctions: higoumène de monastère, professeur au Séminaire Théologique de Cluj – c'est, d'ailleurs, là que je l'ai connu –, ensuite higoumène du Monastère de Nicula et aujourd'hui il est le supérieur de tous les monastères de l'Archevêché de Vad, Feleac et Cluj.

Grâce aux plus de dix volumes publiés, le Très Révérend Père est sûrement l'un des plus prolifiques auteurs contemporains de livres de spiritualité orthodoxe de Roumanie et, par extension, probablement l'un des plus prolifiques auteurs roumains actuels. Sans doute, les idées qu'il promeut dans ses livres ont fait du Père Archimandrite Dumitru Cobzaru l'un des plus grands théologiens orthodoxes roumains contemporains.

Nous rendons hommage à la mère Ecaterina et au feu père Neculai – Dieu ait son âme! –, pour avoir donné à l'Église et au monde une personne de cette taille qui, bien plus qu'un moine, je disais même « un chef des chefs » des moines, bien plus qu'un prêtre du plus haut rang, c'est l'homme qui s'est proposé et a réussi à faire fructifier le talent dont il a été doué et qui lui est le plus

zămislește în sufletul său cuvinte neprețuite, pe care apoi, cu grijă părintească, le așterne pe hârtie. Pe cheltuială proprie le tipărește și cu dragă inimă le oferă tuturor. Este un gest rar, aș îndrăzni să spun unic. Probabil că nicăieri, sau aproape nicăieri, nu veți mai găsi o astfel de abordare a unui autor vizavi de cititorii săi. Este omul care spune în repetate rânduri: „M-am vrut să fiu vouă” sau „Fără voi nu aș fi nimic”.

Acesta este omul care își prezintă astăzi volumul tradus și în limba franceză, după ce în urmă cu aproape doi ani a fost tradus în limba spaniolă. Și există informații certe că se lucrează la traducerea în limba engleză, în limba italiană și în limba greacă. Avem, așadar, în față o carte de căpătâi, așa cum vă spuneam, și suntem cu toții martorii unui eveniment memorabil. Iar dacă argumentele mele nu v-au convins în ceea ce privește necesitatea acestei lecturi, vă promit că cei ce vor vorbi după mine vor folosi argumente și mai credibile și, cu siguranță – vă mărturisesc încă de pe acum și o spun cu maximum de sinceritate – , vă veți îndrăgosti de această carte.

cher : l'amour. Son âme fait naître des mots inestimables, qu'il met ensuite sur papier avec un soin vraiment paternel. Il les fait éditer à ses frais et les offre de tout son cœur à tout le monde. C'est un geste rare, j'oserais dire unique. Vous ne trouverez probablement nulle part ou presque nulle part une telle manière d'un auteur d'aborder ses lecteurs. C'est l'homme qui dit souvent : « J'ai voulu être vôte » ou « Sans vous, je ne serais rien ».

Voilà la personne qui présente aujourd'hui son livre traduit en français aussi, après avoir été traduit en espagnol il y a deux ans. Et il existe des informations certaines selon lesquelles les traductions en anglais, en italien et en

grec sont en cours. Il s'agit donc d'un livre de chevet, comme je vous disais, et nous sommes tous les témoins d'un événement mémorable. Et si mes arguments ne vous ont pas convaincus en ce qui concerne cette lecture incontournable, je vous promets que ceux qui parleront après moi apporteront des arguments encore plus crédibles et je suis sûr – je l'avoue déjà et le dis avec le maximum de sincérité – que vous tomberez amoureux de ce livre.

O VIZIUNE POZITIVĂ A VIEȚII CREȘTINE

Pr. Marc-Antoine Costa de Beauregard
Protopop de Franța

Vă primim, Sfinția Voastră, astăzi, cu mare bucurie în Biserica noastră româno-franceză din Franța. Mă bucur că am prilejul să spun că este foarte așteptată la noi cartea Sfinției Voastre, pentru că în Franța avem o mare nevoie de învățăminte duhovnicești, dar însoțite de trăire, de viață, de experiența preoților și a credincioșilor. Iar cartea Sfinției Voastre este o carte foarte practică. Pentru noi, care trăim în această parohie, este o carte foarte folositoare.

UNE VISION POSITIVE DE LA VIE CHRÉTIENNE

P. Marc-Antoine Costa de Beauregard
Doyen de France

Très Révérend Père, nous vous recevons aujourd'hui avec un grand bonheur dans notre Église roumaine-française de France. Je me réjouis d'avoir l'occasion de vous dire que votre livre est très attendu chez nous, parce qu'en France nous avons un grand besoin d'enseignements spirituels mais liés au vécu, à la vie, à l'expérience des prêtres et des fidèles. Et votre livre est un livre très pratique. Pour nous, qui vivons dans cette paroisse, c'est un livre très utile.

Ceea ce reiese din cartea Părintelui Dumitru este mai cu seamă o viziune pozitivă a vieții creștine. De pildă, puteți să citiți la pagina 70, în volum: „Așa de meticuloși suntem la gândurile rele, la ispite și la nu știu ce..., dar la cele bune nu suntem așa meticuloși, așa atenți și așa râvnitori. Cât ne preocupă lucrurile rele, nu ne preocupă cele bune. Dacă ne preocupă cele bune și ne este ocupată mintea și lucrarea cu cele bune, atunci cele rele nu mai au loc. Încercați, totuși, să gândiți pozitiv, duhovnicește! Lăsați-l pe diavol, lucrările lui și toate ale lui, lăsați-le. La botez v-ați lepădat de ele, păi lepădate să fie!” Aceasta este o învățătură tonică. Înseamnă că prin botez am intrat într-o viață nouă și înseamnă că pocăința duce la viață, duce la libertate, duce la bucurie.

Aș dori să mai spun faptul că aici în Franța, în Mitropolia noastră și în Protopopiatul nostru, se traduce, facem traduceri în franceză din trăirea ortodoxă pe care o primim din țară, din România, și este un eveniment nu numai duhovnicesc, ci și cultural. De aceea, cartea de față este un exemplu al acestui tip de eveniment cultural: a exprima în franceză experiența ortodocșilor români. Este un fenomen cultural foarte important și foarte viu. Înseamnă că Duhul Sfânt lucrează în Biserică.

Ce qui ressort du livre de Père Dumitru, c'est surtout une vision positive de la vie chrétienne. Par exemple, vous pouvez lire à la page 71, du volume : « Nous sommes si méticuleux quand il s'agit de mauvaises pensées, de tentations, de je ne sais pas quoi..., mais, quand il s'agit de bonnes choses, nous ne sommes pas aussi méticuleux, si attentifs, si tenaces. Nous ne nous préoccupons pas du bien autant que nous nous préoccupons du mal. Si nous nous préoccupons du bien et si les pensées en sont pleines et les actions vont dans ce sens, alors le mal n'a plus de place. Essayez, quand même, de penser positivement, spirituellement ! Renoncez au Malin, à ses œuvres et à tout ce qui lui appartient, renoncez-y. Au baptême, vous les avez abandonnées, alors qu'elles restent abandonnées ! » Voilà un enseignement tonique. Cela veut dire que, par le baptême, nous sommes entrés dans une vie nouvelle et cela veut dire que le repentir débouche sur la vie, débouche sur la liberté, débouche sur la joie.

Je voudrais ajouter aussi le fait qu'ici, en France, dans notre Métropole et dans notre Doyenné, on traduit, nous faisons des traductions en français du vécu orthodoxe que nous recevons du pays, de Roumanie, et ça c'est un événement non seulement spirituel, mais culturel aussi. C'est pourquoi le livre présent est un exemple de ce type d'événement culturel : exprimer en français l'expérience des orthodoxes roumains. C'est un phénomène culturel très important et très vif. Cela veut dire que le Saint Esprit œuvre dans l'Église.

FIU NĂSCUT DIN INIMĂ ȘI CUVÂNT

Lect. Univ. Dr. **Diana Moțoc**

Traducător - revizor, Facultatea de Litere, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Înaltpreasfinția Voastră, Părinte, Preacuvioși și Preacucernici Părinți, dragi frați și surori,

Ne-am adunat aici, la ceas târziu – ceas festiv –, pentru a sărbători venirea pe lume a cărții bilingve „*Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...*”! / «*Mon fils, j'ai voulu être la chandelle de tes heures de veille...*» ! Vedem o carte, dar este în fapt un *fiu*, născut din inimă și cuvinte, deopotrivă românești și franțuzești.

Am primit cartea – „*Fiul român*” – în 2014, de Sfântul Dimitrie Izvorătorul de Mir: dar ales, autorul voindu-se să ne fie nouă tuturor într-un cuvânt... Am citit-o atunci, așa cum știu că mulți au făcut-o, pe nerăsuflăte, într-o noapte. Apoi, am avut bucuria de a o purta în minte și în inimă, zi de zi, vreme de luni

FILS

NÉ DU CŒUR ET DE LA PAROLE

Maître de conférences **Diana Moțoc**

Traducteur - réviseur, Faculté des Lettres, Université Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, Roumanie

Votre Éminence, Mon Père, Très Révérends Pères, chers frères et sœurs,

Nous nous sommes réunis à cette heure de veille – heure de fête – pour célébrer la venue au monde de «*Mon fils, j'ai voulu être la chandelle de tes heures de veille...*» ! / „*Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...*”! Un livre, on le voit bien, mais aussi un *fiils*, né du cœur et sublimé dans la ronde des mots roumains et français.

J'ai reçu le livre – *le « Fils » roumain* – en 2014, de mon Père spirituel, mon confesseur, à l'occasion de la fête de Saint Démétrios Grand Martyre et Myroblite : un présent à part, l'auteur voulant s'offrir lui-même à nous tous à travers la parole... Je l'ai lu alors, comme bien d'autres, d'un souffle, en une seule nuit. Dès lors, je l'ai porté avec bonheur dans mon esprit et dans mon cœur, jour après jour, pendant les mois d'une longue méditation et recherche. Car le

întregi de reflecție și căutare. Fiindcă a o traduce în spaniolă mi-a arătat cât de adânc atinge esențialul. Iar lecturarea ei în franceză, zi de zi, luni întregi, mi-a reconfirmat măsura adevărurilor pe care le revelează.

Desigur, despre carte și autor glăsuiește, mai bine ca oricine, criticul literar și eseistul Dan C. Mihăilescu, într-o prefață surprinzătoare. Surprinzătoare, în sensul în care surprinde admirabil substanța vie a cărții, dar și grație formei estetice a rostirii. Acestea fiind spuse, cuvântul meu nu se vrea a fi decât o invitație la lectură, întemeiată pe experiența propriei mele trăiri, traducând-o

traduire en espagnol a été une épreuve qui m'a enseigné combien ses paroles touchaient à l'essentiel. Le reprendre, pour des jours et des jours, pendant des mois, en français, m'a donné, de nouveau, la mesure des vérités qu'il révélait.

Certes, du livre et de l'auteur, Dan C. Mihăilescu, critique littéraire et essayiste roumain, parle mieux que quiconque, dans une préface pas comme les autres. Elle en surprend admirablement la substance vive, tout en faisant la révérence à l'esthétique de l'écriture. Cela étant dit, mes mots ne sauraient être qu'une invitation et une modeste proposition de lecture, à partir de cette

în spaniolă, și pe cea a revizuirii versiunii franceze.

Se spune că a traduce – și a revizui – este cel mai profund mod de a citi. Înseamnă să ajungi dincolo de înțelegerea dintâi, înseamnă străduință de pătrundere a înțelesului și a felului în care se înveșmântează acesta în cuvinte, adică a adevărului și a frumuseții unui text, pentru a le transpune cu fidelitate – cu credincioșie – în cealaltă limbă. Nu doresc să fac aici elogiul traducerii, deși în Prima sa Epistolă către Corinteni, Sfântul Apostol Pavel îndeamnă: „cel ce grăiește într-o limbă străină, să se roage ca să și tălmăcească” (1 Cor 14,13); iar Biserica noastră a ales să dedice acest an cinstirii traducătorilor de cărți bisericești. Ceea ce aș dori să vă împărtășesc este experiența propriei mele lecturi atente și bucuria duhovnicească care mi-a fost dat s-o trăiesc. Există oare un argument mai convingător decât cel al trăirii?!

Această strădanie de a înțelege sensul și frumusețea până unde mi-a fost cu putință pentru a le reexprima în spaniolă cât mai fidel

posibil a presupus, cum spuneam, o lectură asiduă, zi de zi, luni întregi... Și tot aproape zi de zi, lună după lună, am lecturat-o acum, cu atenție, în franceză. Așadar, citiți această carte și pe nerăsuflăte, într-o noapte, căci vă va încânta, dar mai cu seamă vă îndemn să o citiți cu luare-aminte, zi de zi. De ce? Pentru că eu am găsit în cartea „*Fiu-le...*” – și am incredințarea că veți găsi fiecare – răspunsuri la multe întrebări ale vieții noastre, atât la cele simple și imediate, cât și la cele profunde și veșnice, la problemele și la preocupările noastre, la neputințele și la râvnele noastre, la durerile și la căutările noastre și la dorul nostru de Dumnezeu...

Veți găsi înțelepte răspunsuri despre ființa umană în comunitate și comuniune, în Biserică, în relație (personală!) cu Dumnezeu și cu aproapele, pe care autorul ne sfătuiește să-l iubim, chiar dacă, sau mai ales pentru că „prin celălalt ies la suprafață patimile noastre în toată urâțenia lor” (p. 410). Să-i iubim pe toți, pe Dumnezeu, mai întâi, și pe oameni, dar tot în relație cu Dumnezeu, Care este iubire. Să-i iubim cu o iubire adevărată, duhovnicească, cu o iubire care să nu excludă pe ni-

expérience qu'est celle de la mise en espagnol et de la révision de la version française.

On dit que traduire – revoir, réviser –, c'est la façon la plus profonde de lire. C'est aller au-delà de ce qui se donne à l'entendement premier, c'est s'acharner à comprendre, à suivre la logique, le sens, mais aussi la métaphore, la beauté du texte, afin de pouvoir les transposer avec fidélité – avec foi – dans l'autre langue. Ce n'est pas l'éloge de la traduction que je veux faire ici, encore que dans son Épître aux Corinthiens, Saint Paul exhorte : « que celui qui parle en langues prie pour avoir le don d'interpréter » (1 Cor 14:13) ; par ailleurs, notre Église a choisi de rendre hommage cette année aux traducteurs de livres de l'orthodoxie. Ce que j'aimerais partager avec vous, c'est mon expérience de lecture approfondie et la joie spirituelle qu'il m'a été donné de vivre. Car y a-t-il de meilleur argument que l'expérience ?!

Cet acharnement à comprendre le sens et son rendu sensible afin de les ré-exprimer en espagnol le plus fidèlement possible a supposé, je l'ai déjà dit, une lecture assidue, jour après jour,

pendant des mois... Pareillement, la révision de la traduction française a impliqué, à son tour, une lecture attentive, jour après jour, pendant des mois. Lisez, donc, ce livre d'un souffle, en une seule nuit, car il vous enchantera, mais surtout lisez-le de manière réfléchie, jour après jour. Pourquoi ? Parce que j'ai trouvé et j'ai la confiance que vous trouverez dans « *Mon fils...* » des réponses à beaucoup de questions de notre vie, à ces questions simples et immédiates, tout comme à celles profondes et éternelles ; des réponses à nos problèmes et à nos inquiétudes, à nos impuissances et à nos ardeurs, à nos douleurs et à nos recherches, à notre nostalgie de Dieu...

Vous y trouverez des réflexions sensées sur l'être humain en communauté et communion, dans l'Église, en relation (personnelle !) avec Dieu et avec le prochain, que l'auteur nous conseille d'aimer, même si, ou surtout parce qu' « au contact de l'autre, nos passions font surface dans toute leur laideur » (p. 411). Il nous conseille de les aimer tous : Dieu, premièrement, et les

meni, nici măcar pe vrăjmași! Să iubim în familie și în mănăstire, de vreme ce trebuie „să te căsătorești din iubire față de oameni și de Dumnezeu” ori „să te călugărești din iubire față de Dumnezeu și de oameni” (p. 34), să iubim „până la martiriu” (p. 428), jertfelnic... Și tot jertfelnică să fie rugăciunea, care trebuie să primeze în orice circumstanță, pentru orice și pentru oricine, pentru sine, pentru cei apropiați, dar și pentru cei de altă religie ori confesiune și, inclusiv, sau mai ales, pentru cazurile dureroase ale copiilor avortați, nebotezați, ori ale sinucigașilor. Rugăciune care poate să fie o simplă „ridicare a ochilor către cer”, „o lacrimă” (p. 148) ori mărturisirea că nu poți să te rogi. Rugăciune în Biserică, prin slujbe, și rugăciune personală, neîncetată, „dacă însăși viața ta trebuie să devină o ardere de tot” (p. 118).

Veți găsi cuvânt adânc despre Maica Domnului și despre cum să devenim,

gens, mais toujours en rapport avec Dieu, Qui est amour. Il faut aimer d'un amour vrai, d'un amour qui ne doit exclure personne, même pas les ennemis ! Il faut aimer que ce soit en famille et dans le monastère, « se marier par amour pour l'homme et pour Dieu » ou « devenir moine par amour pour Dieu et pour l'homme » (p. 35), aimer « jusqu'au martyre » (p. 429), au sacrifice de soi... Tout comme l'amour, la prière aussi doit être sacrificielle et primer dans toute circonstance, pour tout et tous, pour soi-même, pour les prochains, mais également pour ceux qui appartiennent à d'autres confessions ou religions, y compris, ou surtout, pour ces cas douloureux des enfants avortés, non baptisés, ou des suicidaires. La prière peut être un simple geste, « lever les yeux vers le ciel », « une larme » (p. 149), voire confesser qu'on n'arrive pas à prier. La prière doit impliquer la communion, dans l'Église, comme elle doit être aussi personnelle, incessante, car « ta vie même doit devenir un holocauste » (p. 119).

și noi, „născători de Dumnezeu” în inima noastră (p. 146), despre lectura indispensabilă a Sfintei Scripturi și despre Sfintele Taine, despre post, spovedanie și împărtășire, despre ascultare și cumințenie, despre a face voia Domnului și despre înțeleptul echilibru între lăsarea în voia Domnului și conlucrarea cu Dumnezeu: „Fără voința ta, harul lui Dumnezeu nu lucrează. Harul lui Dumnezeu face totul, dar fără tine nu poate să facă nimic” (p. 178). Dar și despre doliu, divorț, ispită, impostură, credința superstițioasă, depresie, suferință, care este deopotrivă o binecuvântare, „pentru că ne apropie de Dumnezeu” (p. 164), și consecința a păcatului. Veți găsi cuvânt pentru mireni și pentru monahi, pentru preoți și pentru credincioși și pentru cei cuprinși de îndoială.

Și veți mai găsi în carte cuvânt profund despre *Părinte* și gingașă convorbire cu *fiul*, amândoi trecuți în veșnicie... Astfel, cartea mărturisește viu și nemijlocit despre Înaltpreasfințitul Bartolomeu Anania, al cărui vers din poemul *Întrezăriri* a inspirat titlul cărții – un titlu cu adevărat *in-spirat*, adică *în-spirit*, în duh! Prezent, așadar, în duh, Părintele Bartolomeu este prezent și în cuvânt, în paginile cărții, unde autorul își amintește, de pildă, de acele clipe profund umane în care, după o zi de muncă la diortosirea Bibliei, la Mânăstirea Nicula, Înaltpreasfinția Sa se bucura de răsăritul unui apus de soare. Autorul afirmă, de asemenea, cu multă justețe, că Mitropolitul Bartolomeu i-a lăsat culturii, „opera sa, iar Bisericii, viața” (p. 422). Iar corespondența cu fiul duhovnicesc Tudor dezvăluie, într-un gest de imensă generozitate, cu sensibilitatea și delicatetea mărturisirii, a convorbirii personale, zbuiciumul, dar și cumințenia, echilibrul căii celei mai înalte, dar și mai strâmte, de viațuire creștină: monahismul, ca dăruire totală. O scriere înțeleaptă, plină de suflet, o rostire intimă ce devine

Vous trouverez dans ce livre de sages paroles sur la Mère de Dieu et sur la façon dont nous pouvons « donner naissance à Dieu » dans notre âme (p. 147) ; sur la lecture indispensable de la Sainte Écriture ; sur les Saints Sacrements, sur le jeûne, la confession et la communion, sur l'obéissance et la sagesse, sur la manière d'accomplir la volonté de Dieu. Et vous apprendrez l'équilibre entre le fait de se remettre à la volonté de Dieu et celui de collaborer avec Lui : « Sans ta volonté, la grâce de Dieu n'œuvre pas. La grâce de Dieu fait tout, mais sans toi, elle ne peut rien faire » (p. 179). Vous y trouverez aussi des propos sur le deuil, le divorce, la tentation, l'imposture, la croyance superstitieuse, la dépression, la souffrance, qui est en même temps une bénédiction, « car elle nous rapproche de Dieu » (p. 165), et une conséquence du péché. Vous y trouverez des paroles pour les laïcs et pour les moines, pour les prêtres et les fidèles, pour ceux dont la foi chancelle.

Le livre vous parlera d'un *Père* et vous fera part d'une tendre conversation avec le *fiul*, les deux montés au ciel... Aussi, le livre est-il un témoignage vif et direct sur Son Éminence le Métropolitain Bartolomeu Anania, dont le vers du poème *Lueurs* a inspiré le titre – un titre vraiment *inspiré*, c'est-à-dire *dans l'esprit* ! Présent dans l'esprit, Père Bartolomeu est présent aussi dans la parole, dans les pages du livre, où l'auteur se souvient, par exemple, de cet instant profondément humain où, après une journée de travail à la révision de la traduction de la Bible, au Monastère de Nicula, Son Éminence savourait un coucher du soleil. L'auteur affirme aussi, avec justesse, que Son Éminence a laissé en héritage à la culture « son œuvre, et à l'Église, sa vie » (p. 423). Par ailleurs, la correspondance avec son fils spirituel Tudor dévoile, par un geste d'im-

un emoționant text literar.

Veți găsi, așadar, răspunsuri sincere, directe, practice, roditoare, ziditoare, care dăruiesc, prin autenticitate și fermitate, dar și prin mângâietoirea îngăduință, în duhul blândeții, puterea de a le pune în lucrare, toate spre o rânduită viață duhovnicească și spre mântuire. Este, așadar, o carte adăpată din izvorul înțelepciunii și al adevărului, al frumuseții și al vieții care este Cuvântul lui Dumnezeu-Tatăl, Domnul nostru Iisus Hristos. Lui Îi mulțumesc și Părintelui meu duhovnic Dumitru pentru darul ales de a putea citi cartea „*Fiule...*” în acest fel adânc, la care vă îndemn, iar și iar, spre a deveni *fi duhovnicești*, spre a deveni, după dorința Părintelui, *fi ai lui Dumnezeu*. Deoarece *fiul* căruia i se adresează cartea, nu este doar *fiul* Viorel, cum ne mărturisește autorul în Cuvântul său înainte, ori *fiii* din Cluj și Craiova, cărora le răspunde la întrebări în respectivele seri duhovnicești, întrebări și răspunsuri reluate în primele două capitole, ori *fiii* slujitori ai Bisericii cu care este în dialog la Cursurile duhovnicești pentru preoți (Capitolul 3), ori iubitul ucenic și *fiu* Tudor (Capitolul 4)...

Și dumneavoastră, frați și surori, români ori francezi, credincioși ori în căutare, citind și însușindu-vă cuvântul cărții, deveniți *fi ai Tatălui...* Să ascultăm, deci, toți, împreună cu Tudor, înveșnicit în iubire, chemarea Părintelui care ne îndeamnă: „Rămâi în iubire...” (p. 412). În iubirea Domnului, Căruia Îi dăm slavă pentru toate! Mulțumim.

mense générosité, avec la sensibilité et la délicatesse de la confession, de l'échange personnel, le tourment, ainsi que la sagesse, l'équilibre dans la recherche de la voie la plus haute, et à la fois la plus étroite, de la vie chrétienne : le monachisme, comme consécration totale. Une écriture sensée, issue de l'âme, mais également une expression intime qui devient un émouvant texte littéraire.

Vous trouverez, donc, des points de vues et des réponses sincères, directs, pratiques, fertiles, constructifs, qui, grâce à leurs authenticité et fermeté, à leurs bienveillance et douceur, inspirent la force de leur mise en œuvre, pour initier ou poursuivre une vie spirituelle et être digne du salut. C'est donc un livre qui puise à la source de la sagesse et de la vérité, qui est la Parole de Dieu-Père, Notre Seigneur Jésus Christ. Je Le remercie et je remercie mon Père spirituel Dumitru de m'avoir offert ce cadeau d'une lecture approfondie de « *Mon fils...* ». C'est à cette même lecture que je vous convie, pour que vous deveniez des *fils spirituels*, pour que vous deveniez, comme le souhaite le Père Dumitru, *fils* de Dieu. Car le *fils* à qui s'adresse le livre, n'est pas seulement le *fils* Viorel, tout comme l'auteur le confesse dans son Avant-propos, ou les *fils* de Cluj et Craiova, aux questions desquels il répond pendant les soirées spirituelles dont le contenu est repris dans les deux premiers chapitres, ou les *fils* serviteurs de l'Église avec qui il dialogue aux Cours spirituels pour les prêtres (Chapitre 3), ou le disciple et *fils* aimé Tudor (Chapitre 4)...

Vous aussi, mes frères et sœurs, roumains, français, croyants ou doutant de votre foi, en lisant et en assumant la parole de ce livre, vous deviendrez *fils du Père...* Entendons, donc, tous, avec Tudor, le disciple bien-aimé, l'exhortation de l'auteur qui nous appelle et nous enjoint : « Demeure dans l'amour... » (p. 413). Dans l'amour du Seigneur, Auquel nous rendons grâce ! Je vous remercie.

DULCEA HRANĂ DUHOVNICEASCĂ

Prof. **Oana Richebon**
Traducător – interpret

*Nu numai cu pâine va trăi omul,
ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu.
(Matei 4,4)*

Înaltpreasfințite Părinte, Sfințiți Părinți,

Părintele Arhimandrit Dumitru mi-a spus aseară dacă aş putea să nu am emoții azi... Mi-ar plăcea să pot să fac ascultare, dar e greu să nu ai emoții când vorbești în fața atâtor oameni și când te simți cel mai mărunt dintre traducători. Prezentarea „traducătoarea cărții” mă onorează, dar nu mă simt la înălțimea acestei denumiri fiindcă, am spus și când s-a lansat cartea în

LA DOUCE NOURRITURE SPIRITUELLE

Prof. **Oana Richebon**
Traductrice – interprète

*L'homme ne vivra pas de pain seulement,
mais de toute parole qui sort de la bouche de Dieu.
(Matthieu 4:4)*

Votre Éminence, Révérends Pères,

Le Père Archimandrite Dumitru m'a demandé hier soir de ne pas être Lémue aujourd'hui... J'aimerais pouvoir obéir, mais il est difficile de ne pas être tendu lorsqu'on parle devant tant de gens et quand on se sent le plus insignifiant des traducteurs. Ma présentation en tant que « traductrice du livre » me fait honneur, mais je ne me sens pas à la hauteur de cette désigna-

România, nu sunt traducător. De fapt, de când am venit în Franța, nu prea mai știu cine sunt. Știu că sunt fiica Tatălui Ceresc, cum a spus Părintele Mitropolit aseară. Asta știu, asta am simțit și nu am uitat. M-am mutat în Franța, m-am mutat într-o altă țară, aici m-am simțit acasă, însă în limba franceză nu sunt chiar acasă, sunt un invitat, sunt un musafir în limba franceză, de aceea responsabilitatea și misiunea de a lucra la traducerea acestei cărți au apăsător destul de greu pe umerii mei la început.

În urmă cu doi ani, Părintele Ciprian, fratele Ciprian – a devenit un frate, am fost colegi și apoi am devenit, cred, frați – îmi spunea că are să îmi încredințeze o misiune. Cu entuziasmul care îl caracterizează și care e molipsitor, îmi spunea: „Vreau să traduci cartea părintelui meu duhovnicesc!” Misiunea mă depășea de departe, era o misiune mult prea grea pentru mine. Am încercat să refuz, dar pe Părintele Ciprian cu greu îl poți refuza, reușește până la urmă să te convingă să mergi în direcția pe care o dorește. Așa încât am acceptat, după ce m-a asigurat că voi face partea brută, practic, a traducerii; de altfel, delicatețea și finețea traducerii nu îmi aparțin.

E o misiune dificilă să traduci o carte duhovnicească în limba franceză, pentru că nu e ușor să traduci ortodoxia într-o altă limbă. Cuvintele sunt echivalente, dar simțirea nu prea este aceeași. Prin urmare, m-am simțit de multe ori pierdută în căutarea cuvântului potrivit. Și atunci, Părintele Ciprian îmi spunea: „Există Diana care o să citească, recitească... și există fratele Bernard și Părintele Marc-Antoine care vor lucra după tine.” Deci n-am făcut decât prima mână a traducerii acestei cărți – munca brută, spun francezii –, însă delicatețea, dantela cărții, îi aparțin Diane, iar dulceața și finețea ortodoxiei, Părintele Marc-Antoine e cel care a reușit să le redea în limba franceză.

tion parce que, je l'ai dit aussi au lancement du livre en Roumanie, je ne suis pas traductrice. En fait, depuis que je suis arrivée en France, je ne sais plus qui je suis. Je sais que je suis la fille du Père Céleste, comme le Père Métropolitain l'a dit hier soir. Cette chose, je la sais, je l'ai sentie et je ne l'ai pas oubliée. J'ai déménagé en France, je me suis installée dans un autre pays, ici je me suis sentie chez moi, mais, dans la langue française, je ne suis pas tout à fait chez moi, j'y suis un invité, je suis quelqu'un venu d'ailleurs, c'est pourquoi la responsabilité et la mission de travailler à la traduction de ce livre ont pesé assez lourdement sur mes épaules au début.

Il y a deux ans, le Père Ciprian, le frère Ciprian – il est devenu mon frère, nous avons été collègues et, ensuite, nous sommes devenus, je crois, frères – me disait qu'il avait une mission à me confier. Avec l'enthousiasme qui le caractérise et qui est contagieux, il m'a dit : « Je veux que tu traduises le livre de mon père spirituel ! » La mission dépassait de loin mes forces, c'était une tâche trop difficile pour moi. J'ai essayé de refuser, mais il est bien difficile de refuser quoi que ce soit au Père Ciprian. Il réussit finalement à te convaincre d'aller dans la direction qu'il souhaite. Par conséquent, j'ai accepté, une fois qu'il m'a assurée que j'allais faire pratiquement la partie brute de la traduction ; d'ailleurs, la délicatesse et la finesse de la traduction ne m'appartiennent pas.

C'est une mission difficile de traduire un livre spirituel en français, parce qu'il n'est pas facile de traduire l'orthodoxie dans une autre langue. Les mots sont équivalents, mais le vécu n'est pas le même. En conséquence, je me suis souvent sentie perdue en cherchant le mot juste. Et, dans ces moments-là, le Père Ciprian me rassurait : « Il y a Diana qui va lire et relire... et il y a le frère Bernard et le Père Marc-Antoine qui vont travailler après toi. » Donc je n'ai réalisé que le premier jet de la traduction de ce livre – le travail brut, comme disent les Français –, mais la délicatesse, la dentelle du livre, sont le fruit du travail de Diana, et la douceur et la finesse de l'orthodoxie, c'est le Père Marc-Antoine qui a réussi à les transposer en français.

Consider că ocazia de a lucra la această traducere a fost o Întâmplare, una din întâmplările fericite ale vieții mele. Și zic Întâmplare, și păstrez majuscula, căci întâmplări nu există, există doar Hazard cu literă mare. Pentru că, atunci când am acceptat să lucrez la traducere, am aflat că voi avea un copil. Așa încât consider că munca aceasta, Întâmplarea aceasta fericită a venit, în fapt, ca o hrană duhovnicească pentru copilul care se plămădea în pânțele mele. Prima cititoare a cărții dumneavoastră în franceză nu vorbește încă, Părinte, dar cu siguranță că lectura a fost rodnică, fiindcă nu adormim seara fără vocile psalților de la Patriarhie, fără Psalmul 102, cântat de psalții de la Patriarhie. Deci consider că lectura a dat roade. Să vedem când o să rostescă primele cuvinte! Nădăjduiesc că am citit cu folos și cu atenție. Vă mulțumim!

<p style="text-align: center; font-weight: bold; font-size: 1.2em;">INVITATION</p> <p style="text-align: center; font-weight: bold;">Vendredi, le 17 mai 2019</p> <p style="text-align: center;">Cathédrale des Saints Archanges Michel, Gabriel et Raphaël</p> <p style="text-align: center;">9 bis Rue Jean de Beauvais, 75005 PARIS</p> <p style="text-align: center; font-weight: bold;">heure 19h00</p>	 <p style="font-size: 0.8em;">Métropole de Cluj, Maramureș et Sălaj Métropole Orthodoxe Roumaine d'Europe Occidentale et Méridionale</p>	
	<p style="font-weight: bold; font-size: 1.1em;">„Fiule, m’am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!</p> <p style="font-weight: bold; font-size: 1.1em;">« Mon fils, j’ai voulu être la chandelle de tes heures de veille... » !</p>	
	<p style="font-size: 0.8em;">Édition bilingue : roumain – français Auteur: Maison d’édition Renașterea</p> <p style="font-weight: bold; font-size: 1.1em;">Archimandrite Dumitru Cobzaru</p>	

Je considère que l’occasion de travailler à cette traduction a été une Circonstance favorable, l’une des circonstances heureuses de mon existence. Et je dis Circonstance et je garde la majuscule, car il n’existe pas de concours des circonstances. Il existe seulement le Hazard écrit avec lettre majuscule. Parce qu’au moment où j’ai accepté de travailler à cette traduction, j’ai appris que j’allais avoir un enfant. C’est pourquoi je considère que ce travail, cette Circonstance heureuse est arrivée en fait pour apporter de la nourriture spirituelle pour l’enfant qui prenait forme dans mon ventre. La première lectrice de votre livre en français ne parle pas encore, mon Père, mais certainement la lecture a été fructueuse, car nous ne nous endormons pas le soir sans les voix de la chorale byzantine de la Patriarchie, sans le Psaume 102, chanté par les chœurs byzantins de la Patriarchie. Donc je considère que la lecture a porté ses fruits. Nous verrons quand elle prononcera ses premiers mots ! Je nourris l’espoir que nous avons attentivement et fructueusement lu. Nous vous remercions !

<p style="text-align: center; font-weight: bold; font-size: 1.2em;">Nous serions heureux de vous compter parmi nos invités !</p>	<p style="font-weight: bold; font-size: 1.1em;">Invités</p> <p style="font-weight: bold; font-size: 1.1em;">Archiprêtre Marc-Antoine Costa de Beauregard</p> <p style="font-size: 0.8em;">Doyen du Doyenné Orthodoxe Roumain de France</p> <p style="font-weight: bold; font-size: 1.1em;">Maître de conférences, Diana Moțoc</p> <p style="font-size: 0.8em;">Traductrice, Faculté des Lettres, Université Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, Roumanie</p> <p style="font-weight: bold; font-size: 1.1em;">Prof. Oana Richebon</p> <p style="font-size: 0.8em;">Traductrice – interprète, France</p> <p style="font-weight: bold; font-size: 1.1em;">Archimandrite Dumitru Cobzaru</p> <p style="font-size: 0.8em;">Exarque des monastères de l’Archevêché de Vad, Feleac et Cluj</p> <p style="font-weight: bold; font-size: 1.1em;">Moment artistique :</p> <p style="font-weight: bold; font-size: 1.1em;">Ecaterina Rusnac, Ionel Streba</p> <p style="font-weight: bold; font-size: 1.1em;">Modérateurs :</p> <p style="font-weight: bold; font-size: 1.1em;">P. Iulian Nistea, P. Laurian Rus</p>
--	--

S'AU VRUT NOUĂ...!

Arhimandrit **Dumitru Cobzaru**

Exarhul Mănăstirilor din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului

Înaltpreasfinția Voastră, onorat prezidiu și dragii mei,

Sigur că suntem emoționați și emoțiile sunt necesare în asemenea împrejurări. Mi-ați sugerat o imagine extraordinară, pe care aș vrea să v-o pun la suflet. Nu este a mea, deși o împărtășesc deplin, așa cum o dovedește această carte. Este imaginea pe care ne-o propune Sfântul Simeon Noul Teolog, care spune că Maica Domnului a simțit și fizic mișcările de prunc ale Domnului Hristos în ființa ei și că omul duhovnicesc care ajunge la o anumită statură reușește și el să cunoască în ființa lui mișcările de prunc ale Domnului nostru Iisus Hristos. Spuneam că imaginea este extraordinară. Ea este, iată, și dovedită, pentru că o mamă, atunci când nu simte mișcările pruncului în pân-

S'OFFRANT À NOUS... !

Archimandrite **Dumitru Cobzaru**

Exarque des monastères de l'Archevêché de Vad, Feleac et Cluj

Votre Éminence, chers intervenants, chers participants,

Nous sommes, certes, émus et les émotions sont nécessaires dans des circonstances pareilles. Vous m'avez suggéré une image extraordinaire que je voudrais mettre dans vos cœurs. Elle ne m'appartient pas, bien que je la partage pleinement, comme ce livre le prouve. C'est l'image que nous propose Saint Syméon le Nouveau Théologien, qui dit que la Mère de Dieu a ressenti physiquement aussi les mouvements de l'enfant Jésus, notre Seigneur, dans son être et que l'homme spirituel qui arrive à une certaine hauteur parvient lui aussi à sentir dans son être les mouvements de l'enfant Jésus, le Christ notre Seigneur. Je disais que cette image est extraordinaire. Elle est

tecele ei, se îngrijorează. Iar dacă acest lucru se prelungește, atunci îngrijorarea poate să fie un rău presentiment. Ecograful, astăzi, ne spune ce se întâmplă într-o ființă așa de plăpândă și ne arată, în același timp, neputința ființei omenești, fiindcă, în ultima vreme, se întâmplă adesea ca fătul să moară în pântecele mamei și să fie scos afară ca să nu putrezească. Însă, ori de câte ori se simt mișcările de prunc în pântecele mamei, momentele respective sunt de bucurie, de fericire, sunt momente pe care doar experiența unei mame, cum spunea Înaltpreasfințitul așară la botez, le poate mărturisi și nu știu dacă o poate face în cuvinte.

INVITAȚIE Vineri, 17 mai 2019 Catedrala „Sfinții Arhangheli Mihail, Gavriil și Rafail” 9 bis Rue Jean de Beauvais, 75005 PARIS ora 19:00	 Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului Mitropolia Europei Occidentale și Meridionale LANSAREA CĂRȚII
	<p style="text-align: center;">„Fiule, m’am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!</p> <p style="text-align: center;">« Mon fils, j’ai voulu être la chandelle de tes heures de veille... » !</p>
	Editie bilingvă: Română – Franceză Autor: Editura Renașterea, Cluj-Napoca Arhimandrit Dumitru Cobzaru

Însă Sfântul Simeon Noul Teolog ne invită pe toți, pe noi cei care dorim o experiență duhovnicească, să ajungem la această cunoaștere, să-L simțim pe Dumnezeu mișcându-Se în noi. Dacă va fi așa, atunci suntem pe calea cea bună. Dacă nu suntem așa, în această stare duhovnicească, trebuie să fim îngrijorați. Și să căutăm soluții, astfel încât Dumnezeu să freacă în ființa noastră.

également prouvée, parce qu’une mère, lorsqu’elle ne sent pas bouger l’enfant dans son ventre, elle s’inquiète. Et, si cela continue, l’inquiétude peut être un mauvais présage. De nos jours, l’échographe nous dit ce qui se passe à l’intérieur de cet être si délicat et dit, en même temps, l’impuissance de l’être humain, parce que, dernièrement, il arrive souvent que le fœtus meure dans le ventre de sa mère, d’où il faut le retirer pour qu’il ne pourrisse pas. Mais, à chaque fois que les mouvements du bébé se font sentir dans le ventre de la mère, c’est un moment de joie, de bonheur, un moment que seule l’expérience de mère – Son Éminence le disait hier soir au baptême – peut témoigner et je ne sais pas si les mots suffissent pour le décrire.

NE VOM BUCURA DE PREZENȚA DUMNEAVOĂSTRĂ!	Participă: Pr. Marc-Antoine Costa de Beauregard protopop al Protopopiatului Franței Lect. Univ. Dr. Diana Moțoc traducătoare, Facultatea de Litere, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca Prof. Oana Richebon interpret, traducător, Franța Arhimandrit Dumitru Cobzaru Exarhul Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului
	Moment Artistic: Ecaterina Rusnac, Ionel Streba Moderatori: Pr. Iulian Nistea, Pr. Laurian Rus

Pourtant, Saint Syméon le Nouveau Théologien nous invite tous, nous qui souhaitons une expérience spirituelle, de parvenir à cette connaissance, de sentir Dieu bouger en nous. Si nous y parvenons, alors nous sommes sur la bonne voie. Si nous n’y parvenons pas, à cet état spirituel, nous devons nous en inquiéter. Et nous devons chercher des solutions, de façon que Dieu frémit dans notre être.

Sfântul Maxim Mărturisitorul de altfel ne spune că Dumnezeu este într-o continuă mișcare. Afirmatia este complementară cu cea a Sfântului Simeon Noul Teolog. N-am să insist pe această imagine; mai mult decât cuvintele pe care le-am rostit eu, și chiar cele pe care le-au rostit Sfinții – să mă ierte Înaltpreasfințitul –, ne demonstrează doamna Oana și toate mamele noastre care au avut în pântece și ne-au dat pe noi...

Aș vrea să vă vorbesc acum despre carte, care poartă această amprentă. Cum spunea domnișoara Diana, poartă această amprentă din două perspective. Cea dintâi este a Părintelui, a Părintelui meu duhovnicesc, unul dintre ei, care a lăsat o amprentă puternică în ființa mea, respectiv Mitropolitul Bartolomeu. Am viețuit împreună sub același acoperiș vreme îndelungată, ani de zile..., aproape zece ani... Și nu se poate altfel – ceea ce am observat și aseară, Înaltpreasfinția Voastră –, vrând-nevrând, devii chip și asemănare a părintelui duhovnicesc. Iar părintele duhovnicesc, la un moment dat, dacă își asumă fiii duhovnicești, devine chip și asemănare a fiilor duhovnicești, pentru că avem un prototip, pe Dumnezeu, care ne-a făcut chip și asemănarea Lui. Așadar, prima perspectivă este a Părintelui care m-a născut din punct de vedere duhovnicesc și nu doar. Și apoi, este perspectiva fiului meu duhovnicesc Tudor, care îi însușește, în realitate, pe toți fiii mei duhovnicești și care a reușit să scoată la lumină din gândirea duhovnicească – nu doar a mea personală, ci o întreagă gândire, și patristică, și duhovnicească –, dar mai ales experiența personală. Fiindcă el era un om foarte exigent și dorea răspunsuri concrete. Întrebările lui mergeau întotdeauna la țintă și răspunsurile trebuia să fie pe măsură.

Este foarte greu să vă redau imaginea acestui om. Cert este că s-a grăbit să-L cunoască pe Dumnezeu așa cum este... N-a reușit să o facă în scurtul timp cât a trăit pe pământ. O face acum în veșnicie. Cu plus de măsură. După ce a trecut prin mai multe experiențe și etape, el ajunge să moară într-un tragic accident la vârsta de doar 22 de ani, când era student la Teologie. Și el a lăsat amprente adânci în ființa mea, iar această legătură duhovnicească dintre părintele și fiul său este sintetizată în volumul pe care vi l-am pus la îndemână.

D'ailleurs, Saint Maxime le Confesseur nous dit que Dieu est dans un mouvement continu, affirmation qui complète les propos de Saint Syméon le Nouveau Théologien. Je n'insisterai pas sur cette image ; plus que les mots que j'ai pu moi-même prononcer et ceux que même les Saints ont prononcés – je prie Son Éminence de m'en pardonner –, c'est Madame Oana qui nous démontre cette image, ainsi que toutes nos mères, celles qui nous ont portés dans leur ventre et nous ont donné vie...

J'aimerais maintenant vous parler de ce livre, qui porte justement cette empreinte. Comme Madame Diana le disait, il porte cette empreinte sous deux perspectives. La première est celle du Père, de l'un de mes pères spirituels, qui a laissé une forte empreinte dans mon être : le Métropolitain Bartolomeu. Nous avons vécu sous le même toit longtemps, pendant de longues années..., presque dix ans... Et il ne peut pas en être autrement – je l'ai observé hier soir aussi, Votre Éminence –, qu'on le veuille ou non, on devient l'image et la ressemblance du père spirituel. Et le père spirituel, à un moment donné, s'il assume ses fils spirituels, devient l'image et la ressemblance de ses fils spirituels, parce que nous avons un prototype, Dieu, qui nous a fait à Son image et à Sa ressemblance. Donc, la première perspective est celle du Père qui m'a donné naissance d'un point de vue spirituel et non seulement. Ensuite, il y a la perspective de mon fils spirituel Tudor, qui englobe, en fait, tous mes fils spirituels et qui a réussi à mettre au jour la pensée spirituelle – non seulement la mienne, mais toute une pensée patristique et spirituelle à la fois – et surtout l'expérience personnelle. Parce qu'il était une personne très exigeante et souhaitait des réponses concrètes. Ses questions allaient toujours droit au but et les réponses devaient être à la hauteur.

Il est très difficile de vous décrire cet homme. Ce qui est certain c'est qu'il s'est dépêché à connaître Dieu tel qu'Il est... Il n'a pas réussi à le faire pendant le peu de temps qu'il a passé sur la terre. Il le fait maintenant dans l'éternité. Pleinement. Après avoir passé par plusieurs expériences et étapes, il est mort dans un accident tragique à l'âge de seulement 22 ans, pendant qu'il était étudiant en théologie. Lui aussi, il a laissé de profondes empreintes dans mon être et ce lien spirituel entre père et fils est synthétisé dans ce volume que j'ai mis à votre disposition.

Mie doar îmi revine datoria duhovnicească, și nu doar, să mulțumesc. Să mulțumesc cerului și pământului, pământului și cerului. Cerului... Dumnezeului nostru, în Treime închinat, Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, Maicii Domnului, Sfinților și, bineînțeles, celor care au biruit și și-au continuat parcursul duhovnicesc în Biserica triumfătoare: Părintelui Bartolomeu și, iată, tatălui meu, cum spunea Părintele Laurian, și, respectiv, fiului Tudor. Mulțumesc celor de pe pământ: Stăpânilor, cei care au binecuvântat această apariție editorială. Ați văzut pe prima pagină, cartea apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei și, în același timp, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Iosif.

Le sunt recunoscător pentru că au avut încredere. Înaltpreasfințitul Părinte Andrei mă cunoaște din pruncie, aproape, și sigur că nu i-a fost greu să dea o binecuvântare și credit. Însă Înaltpreasfințitul Părinte Iosif mă cunoaște de mai curând. Îi mulțumesc și îi sunt recunoscător inclusiv pentru faptul că a binevoit să vină în această seară. Știm prea bine, noi toți, cât de încărcat este programul Înaltpreasfinției Sale. Mă onorează, mă îndatorează și vă sărut dreapta cu smerită plecăciune.

Le mulțumesc tuturor colaboratorilor. Mulțumesc doamnei Oana, din tot sufletul, domnișoarei Diana, care, într-adevăr, a reușit să pătrundă sensul acestor cuvinte, care au atins multe suflete. Gândiți-vă că volumul acesta s-a tipărit în peste cincisprezece mii de exemplare. Cred că este și o râvnă a fiului Tudor – *Dimitrie cel Mic*, în cartea noastră –, care n-a reușit să spună totul, să facă totul, atât cât și-a dorit pentru semenii săi. Avea această râvnă. Se pare că o păstrează chiar și dincolo, influențând ceea ce facem noi acum, pentru că toate s-au întâmplat după Pronia lui Dumnezeu. Mitropolitul Bartolomeu

Moi, j'ai juste le devoir spirituel et non seulement de remercier. De remercier le ciel et la terre, la terre et le ciel. Le ciel... notre Dieu, adoré dans la Trinité, le Père, le Fils et le Saint Esprit, la Mère de Dieu, les Saints et, sûrement, ceux qui ont vaincu et ont continué leur parcours spirituel dans l'Église triomphante : Père Bartolomeu et, voilà, mon père, comme le Père Laurian le disait, et, respectivement, le fils Tudor. Je remercie ceux qui sont sur terre : les Hiérarques, ceux qui ont béni cette parution. Vous avez vu sur la première page que ce livre est paru avec la bénédiction de Son Éminence Monseigneur l'Archevêque et le Métropolitain Andrei et, en même temps, avec la bénédiction de Son Éminence Monseigneur l'Archevêque et le Métropolitain Joseph. Je leur suis reconnaissant de m'avoir fait confiance. Son Éminence Andrei me connaît presque depuis mon enfance et, certainement, il ne lui a pas été difficile de me donner sa bénédiction et de m'accorder sa confiance. Mais Son Éminence Joseph me connaît depuis moins de temps. Je le remercie et je lui suis reconnaissant y compris pour le fait qu'il a eu la bienveillance d'être venu ce soir. Nous savons très bien, nous tous, que le programme de Son Éminence est chargé. J'en suis d'autant plus honoré et obligé. J'embrasse votre main droite avec une humble révérence.

Je remercie tous mes collaborateurs. Je remercie Madame Oana de toute mon âme, je remercie Madame Diana, qui a vraiment réussi à saisir le sens de ces mots, qui ont touché beaucoup d'âmes. Pensez-y : plus de quinze mille exemplaires de ce volume ont été imprimés. Je crois que c'est aussi l'ardeur de mon fils Tudor – *Démétrios le Petit*, dans notre livre –, qui n'a pas réussi à tout dire, à tout faire, tout ce qu'il avait souhaité faire pour ses semblables. Il avait cette ardeur. Il paraît qu'il la garde même dans l'au-delà, influençant ce que nous faisons maintenant, parce que tout s'est passé sous la Providence de Dieu. Le Métropolitain Bartolomeu disait que le hasard n'existe pas, que tout est le sage gouvernement de Dieu. Le destin n'existe pas non plus. Si l'on devait expliquer ce que c'est que le destin du point de vue orthodoxe, on parlerait du sage gouvernement de Dieu. La parution du

spunea că nu există întâmplare, ci rânduiala lui Dumnezeu. Nici destin nu există. Dacă ar fi să traducem destin, noi, din punct de vedere ortodox, i-am spune rânduiala lui Dumnezeu. Apariția cărții în 2014 și, mai apoi, traducerea în spaniolă și lansarea de la Madrid, evenimentul de astăzi, toate acestea nu s-au întâmplat pur și simplu, ci a fost rânduiala lui Dumnezeu. Anul acesta este Anul omagial al traducătorilor de cărți bisericești. Acum doi ani, am organizat lansarea, fără să știm dinainte, chiar în Ziua mondială a traducătorului! Traducerea unei cărți se plămădește, așa cum ați auzit, într-o perioadă destul de îndelungată. Un an de zile se lucrează, se lucrează în echipă, este foarte greu, Înaltpreasfințitul știe; ca să ajungi la adevărul lucrurilor spuse într-o carte, care se traduce, se muncește din greu. Sunt recunoscător.

Mulțumesc reverențios Părintelui Marc-Antoine pentru că s-a implicat în revizuirea traducerii. Îi mulțumesc, de asemenea, celui care l-a secundat și care nici măcar nu și-a dorit să i se pronunțe numele, dar este prezent.

Mulțumesc celor care sunteți de față în această seară, vă dăruiesc cartea din tot sufletul. Nu s-a editat doar pe cheltuiala mea, așa cum spunea fratele și Părintele Laurian. În spatele acestui act stă fratele Viorel Moraviț, un fiu duhovnicesc din Spania, care are o familie foarte frumoasă, cu patru copii. Trăiește într-un mediu catolic, soția lui este catolică, și copiii lui, însă el știe de unde a plecat, are o credință dreaptă, pe care nu vrea să și-o părească și își dorește să și crească copiii în această credință, chiar dacă ei sunt botezați catolici. Adesea îi aduce în țară, la mănăstiri, dar și-a dorit și un testament duhovnicesc, care a devenit un catehism. În fapt, această carte este un mic catehism, pus la îndemâna celor care vor să știe mai mult. Ori să trăiască mai intens.

A fost tradus prima dată în spaniolă, în semn de grațitudine față de fratele Viorel pentru acest gest. Însă, vrând-nevrând, am și experiența celor care trăiți în străinătate. Am călătorit mult, și peste ocean, de mai multe ori, și în Europa, frecvent, și am văzut, copilașii noștri, la a doua, a treia generație, nu mai știu românește. Dacă știu să vorbească, oricum nu știu să

livre en 2014 et, après, sa traduction en espagnol et son lancement à Madrid, l'événement d'aujourd'hui, tout cela ne s'est pas passé par hasard, mais sous le sage gouvernement de Dieu. Cette année c'est l'Année des traducteurs de livres de l'Église. Il y a deux ans, nous avons organisé le lancement à Madrid, sans que nous le sachions d'avance, le Jour international du traducteur ! La traduction d'un livre se fait, vous l'avez entendu dire, pendant une période de temps assez longue. C'est un travail d'une année entière, c'est un travail d'équipe, c'est très difficile, Son Éminence le sait ; pour arriver à la vérité des choses dites dans un livre qu'on traduit, on travaille durement. J'en suis bien reconnaissant.

Je remercie révérencieusement le Père Marc-Antoine de s'être impliqué dans la révision de cette traduction. Je remercie aussi celui qui l'a secondé et qui n'a même pas souhaité qu'on mentionne son nom ; il est néanmoins présent.

Je vous remercie tous d'être là ce soir, je vous offre le livre de toute mon âme. Il n'a pas été édité seulement à mes frais, comme le frère et Père Laurian le disait. Derrière cette parution, il y a le frère Viorel Moraviț, un de mes fils spirituels, qui habite en Espagne. Il a une très belle famille, avec quatre enfants. Il vit dans un milieu catholique, sa femme est catholique, ses enfants aussi, mais il sait d'où il est parti, il a la vraie foi et il ne veut pas l'abandonner. Il souhaite élever ses enfants dans cette foi, même s'ils sont baptisés catholiques. Souvent il les amène en Roumanie visiter les monastères, mais il a souhaité également un testament spirituel, qui est devenu un catéchisme. Effectivement, ce livre est un petit catéchisme, mis à la disposition de ceux qui veulent savoir plus. Ou vivre plus intensément.

Il a été traduit premièrement en espagnol, en signe de gratitude envers le frère Viorel et son geste. D'autre part, bon gré, mal gré, je connais aussi l'expérience de ceux qui vivent à l'étranger. J'ai beaucoup voyagé, au-delà de l'océan, plusieurs fois, et souvent en Europe, et j'ai vu que la deuxième, troisième génération de nos enfants ne connaissent plus le roumain. S'ils savent

citească sau să scrie. Această traducere în franceză, ca și cea în spaniolă, este o ediție bilingvă, în oglindă. În măsura în care sensul a permis, respectă și litera originalului.

Motivația reală a traducerii este, așadar, faptul că noi ne-am dorit foarte mult ca generațiile următoare ale românilor care au plecat din țară să nu piardă legătura duhovnicească. Nu o pierd, am văzut copii în biserică, și aseară, și îi văd și în această seară, aici. Însă este foarte important să nu piardă legătura nici cu spiritualitatea noastră, din țară, și cu noi, cei care am rămas. Din păcate, din ce în ce mai îmbătrâniți și copleșiți de griji. Satele noastre, știți prea bine – anul acesta este și Anul satului românesc –, îmbătrânesc, iar cele mai multe riscă să dispară pentru că foarte mulți tineri au plecat în străinătate.

parler, de toute façon ils ne savent pas lire ou écrire. Cette traduction française, tout comme celle espagnole, est une édition bilingue, présentée en miroir. Dans la mesure où le sens l'a permis, elle respecte aussi la lettre de l'original.

La motivation réelle de la traduction est donc le fait que nous souhaitons fortement que les générations futures de Roumains qui sont partis du pays ne perdent pas le lien spirituel avec lui. Elles ne le perdent pas, j'ai vu des enfants dans l'église hier soir, je les vois ici ce soir aussi. Mais il très important qu'ils ne perdent pas le lien avec notre spiritualité, avec celle du pays et avec nous, qui y sommes restés. Malheureusement, de plus en plus âgés et accablés de soucis. Nos villages, vous le savez très bien – cette année c'est aussi l'Année du village roumain –, vieillissent et la plupart risque de disparaître parce que beaucoup de jeunes sont partis à l'étranger.

Le mulțumesc pe această cale și celor care m-au însoțit; suntem douăzeci de persoane cei care am venit din țară, și pentru evenimentul de aseară, botezul ficei Părintelui Ciprian. Însă, mai mult decât lor, le mulțumesc celor mai mulți care au rămas acasă și care trăiesc o invidie sfântă acum. Eu o cunosc și de multe ori o plătesc scump, însă un asemenea eveniment este foarte greu de gestionat. Le mulțumesc tare mult și m-am gândit la ei, în toate aceste zile. Nădăjduiesc că au înțeles.

Aș vrea acum să vă rog să îmi permiteți să le răsplătesc și simbolic celor care ne-au sprijinit, cu câte un dar românesc, o icoană pe sticlă. Așadar, aș vrea să îi dăruiesc o icoană doamnei Oana, pentru munca dumneaei și pentru faptul că a binevoit să vină în această seară. M-aș bucura să vină în față și soțul dumneaei, cu fetița, fiica noastră duhovnicească care s-a zămislit în timp ce se traducea cartea. Putem chiar să-i aplaudăm! Uitați ce avem aici, Înaltpreasfinția Voastră, să vă bucurați de dumnealor; avem un francez și o româncă, iar această simbioză va duce la ceva bun, se vede că sunt pe cale. Îi dăruim o

Je remercie également ceux qui m'ont accompagné ; nous sommes venus vingt personnes de Roumanie, pour l'événement d'hier soir aussi, pour le baptême de la fille du Père Ciprian. Plus encore, je remercie ceux qui sont restés à la maison, beaucoup plus nombreux, et qui vivent maintenant une sainte envie. Je connais ce sentiment et bien des fois je le paie très cher, mais un tel événement est très difficile à gérer. Je les remercie beaucoup, j'ai beaucoup pensé à eux ces jours-ci. J'espère qu'ils l'ont compris.

Maintenant, permettez-moi, s'il vous plaît, de récompenser symboliquement aussi ceux qui nous ont aidés avec un présent roumain, une icône sur verre. Je voudrais, donc, offrir une icône à Madame Oana, pour son travail et pour la gentillesse d'être venue ce soir. J'invite chaleureusement son époux à s'approcher aussi, avec leur petite fille, notre fille spirituelle qui a été engendrée pendant que le livre était en cours de traduction. Applaudissons-les ! Regardez ce que nous avons ici, Votre Éminence, réjouissez-vous d'eux ; nous avons un Français et une Roumaine, et cette symbiose aura de bons résultats,

icoană și Părintelui Marc-Antoine. Îi dăruim, de asemenea, Părintelui Iulian Nistea, care este gazda noastră în această seară. Mărturisesc că am avut emoții, atunci când nu controlez eu evenimentul, intru în panică, uneori. Însă se vede că ați avut grijă, și Sfinția Voastră, și Părintele Ciprian, și vă mulțumesc tare mult. Și, pentru că cineva va încheia acest eveniment, doamna Ecaterina Rusnac, o invit și pe dumneaei să vină să primească un dar din partea noastră, un dar românesc. Și pe fratele Bernard îl chemăm să vină, să se apropie...

Vreau să vă mărturisesc că memoria, și nu doar ea, ci și inima, sunt cele care nu-mi dau pace, nici ziua, nici noaptea, pentru că atât Mitropolitul Bartolomeu – de care avem așa de mare nevoie în societatea românească, mai ales de astăzi, foarte zbuțuită –, cât și fratele Tudor, un tânăr care dorește să cucerească viața duhovnicească cu orice preț, sunt personalități rare. Or, dacă eu le-am cunoscut, dacă am avut această șansă, înseamnă că am și o datorie. Este datoria pe care am încercat în seara aceasta să mi-o îndeplinesc. Vă mulțumesc tare mult că mi-ați oferit această posibilitate!

on voit qu'ils sont sur la bonne voie. Nous offrons une icône au Père Marc-Antoine aussi. Nous en offrons une également au Père Iulian Nistea, qui est notre amphitryon ce soir. J'avoue que j'ai été tendu, car lorsque ce n'est pas moi qui gère l'événement, je suis parfois paniqué. Mais il est évident, vous vous en êtes bien occupés, vous et le Père Ciprian. Je vous en suis très reconnaissant. Comme Madame Ecaterina Rusnac clôturera cet événement, je l'invite également à venir pour recevoir un cadeau de notre part, un cadeau roumain. Et le frère Bernard, veuillez vous approcher...

J'avoue que ma mémoire et non pas seulement elle, mon cœur également, ne me lâchent pas, ni jour ni nuit, parce que, autant le Métropolitain Bartolomeu – dont nous avons tellement besoin dans notre société, surtout au jour d'aujourd'hui, très tourmenté! –, que le frère Tudor, un jeune qui souhaite conquérir la vie spirituelle à tout prix, ce sont des personnalités rares. Or, si je les ai connus, si j'ai eu cette chance, cela signifie que j'ai aussi un devoir. C'est ce devoir ce que j'ai essayé d'accomplir ce soir. Je vous suis très reconnaissant de m'avoir offert cette possibilité!

CU CÂT ÎI ÎNVĂȚĂM MAI MULTE PE ALȚII, CU ATÂT NE ÎNVĂȚĂM MAI MULTE PE NOI!

Înaltpreasfințitul Arhiepiscop și Mitropolit Iosif

Mitropolia Ortodoxă Română a Europei Occidentale și Meridionale

Părinte Dumitru, așa cum ați spus, nu ar fi trebuit să fiu aici, astăzi, pentru că a început încă din această după-amiază pelerinajul nostru la Marsilia, la moaștele Sfântului Ioan Casian. Obişnuim să facem un pelerinaj care ține pe parcursul a trei zile, pentru că Sfântul este conaționalul nostru. Se află în Franța de peste o mie cinci sute de ani și el este cel care a adus în Europa credința creștină ortodoxă și viața monastică comunitară, precum și experiența Părinților din pustiu, pustiul Palestinei și pustiul Egiptului. Dar n-am mai mers acolo astăzi, nu neapărat ca să fiu aici sau în altă parte, ci așa s-au așezat lucrurile: să fiu și aici, și în altă parte, și anume la colocviul, care are loc astăzi și mâine, dedicat lui Olivier Clément, un ortodox francez, unul dintre cei mai

PLUS NOUS ENSEIGNONS AUX AUTRES, PLUS NOUS NOUS ENSEIGNONS À NOUS-MÊMES !

Son Éminence Monseigneur l'Archevêque et le Métropolitain Joseph

Métropole Orthodoxe Roumaine d'Europe Occidentale et Méridionale

Père Dumitru, comme vous l'avez dit, je n'aurais pas dû être ici aujourd'hui, parce que notre pèlerinage à Marseille, aux reliques de Saint Jean Cassien, a déjà commencé cet après-midi. Nous faisons chaque année un pèlerinage de trois jours, parce que le Saint est notre concitoyen. Il se trouve en France depuis plus de mille cinq cent ans et c'est lui qui a apporté en Europe la foi chrétienne orthodoxe et la vie monastique communautaire, ainsi que l'expérience des Pères du désert, du désert palestinien et du désert de l'Égypte. Mais je n'y suis plus allé aujourd'hui, pas nécessairement pour être ici ou ailleurs. C'est tout simplement que les choses se sont arrangées comme ça : je suis ici et ailleurs aussi, c'est-à-dire au colloque qui a lieu aujourd'hui et

mari gânditori creștini ai secolului al XX-lea, dar și al XXI-lea, el murind în 2009. Astfel, s-a nimerit să fiu și acolo, și aici, și mâine seară la Marsilia.

Spun însă acest lucru nu pentru importanța persoanei mele, ci pentru importanța celor pe care îi primim în viața noastră, care sunt, iată, Sfântul Ioan Casian, Olivier Clément, oameni care au marcat secolele, unul încă de acum o mie cinci sute de ani, iar celălalt, secolul trecut și pe cel prezent, și care ne fac să reflectăm, bineînțeles, la urmele pe care noi le lășăm trecând prin viața aceasta. Fiecare, pe drumul lui, trebuie să lase niște urme. Pe de altă parte, atunci când noi, preoții, episcopii sau cei care sunt chemați să îi învețe pe alții, îi învățăm, încercăm să îi învățăm, ne învățăm și pe noi înșine. Eu am învățat acest lucru încă de când eram student. Și cu cât îi învățăm mai multe pe alții, cu atât ne învățăm mai multe pe noi. Așa că aceste însemnări, acest catehism, această manieră de a transmite credința – care l-a marcat pe tânărul pe care l-ai amintit, în căutările lui, în toată scurta lui viață – ne marchează și pe fiecare dintre noi și transmitem acest lucru, iată, avem darul acesta mare! Iar Sfinției Voastre, v-a dat Dumnezeu oportunitatea de a transmite și în scris aceste gânduri, trăiri, certitudini, îndoieli, câteodată, pentru că certitudinea vine după o îndoială, iar certitudinea este urmată de alte îndoieli; și aceasta se întâmplă pe parcursul vieții noastre întregi.

demain, dédié à Olivier Clément, un orthodoxe français, un des plus grands penseurs chrétiens du XXème siècle, mais aussi du XXIème siècle, car il est mort en 2009. Ainsi, il est arrivé que je puisse être là, ici aussi et aller demain soir à Marseille.

Si je le dis ce n'est pas que ma personne soit importante, mais parce que ceux que nous recevons dans notre vie sont importants : Saint Jean Cassien, Olivier Clément, voilà des hommes qui ont marqué les siècles, l'un depuis mille cinq cent ans, et l'autre, le siècle passé et le présent. Les deux nous font réfléchir, évidemment, aux traces que nous laissons en passant par ce monde. Chacun, sur sa voie, doit laisser des traces. D'autre part, lorsque nous, les prêtres, les évêques ou ceux qui sont appelés à enseigner aux autres, enseignons, essayons d'enseigner, nous nous enseignons aussi à nous-mêmes. Moi, je l'ai appris depuis que j'étais encore étudiant. Et plus nous enseignons aux autres, plus nous nous enseignons à nous-mêmes. Par conséquent, ces notes, ce catéchisme, cette manière de transmettre la foi – qui a marqué le jeune homme dont vous nous avez parlé, dans ses recherches, pendant toute sa courte vie –, nous marque chacun de nous aussi et nous le transmettons, voilà, nous avons ce grand don ! Et à vous, Père, Dieu vous a donné la chance de transmettre par écrit aussi ces pensées, ce vécu, ces certitudes, ces doutes, parfois, parce que la certitude vient après un doute, et la certitude est suivie d'autres doutes ; cela se passe durant toute notre vie.

Noi suntem bucuroși că această carte poate fi citită și în română, și în franceză. Să ajute Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos, pe care Sfinția Voastră Îl arătați, Îl propovăduiți și Îl împărtășiți celorlalți prin viața, prin luptele, convingerile și trăirile de fiecare zi, ca monah, apoi, ca preot slujitor și, mai apoi, ca duhovnic, să fie toate acestea împărtășite și comunității noastre din Franța, de la Paris. Și mai ales copiilor noștri, dintre care 10% știu limba română, 90% o vor învăța mai târziu mai bine, noi nădăjduim că mai bine. Am avut aici, la catedrală, un preot care a plecat la Domnul acum două luni, Părintele Jean Boboc, care era născut din mamă franțuzoaică și tată român, medic de profesie. Și-a pierdut tatăl când era tânăr, la 20-22 de ani. Era student la medicină. Și, dintr-o dată, la un moment dat, s-a gândit la tatăl lui mai mult decât înainte și a început să învețe limba română și să fie foarte atașat de România și de Biserică. Nu însă până atunci! De aceea, noi nădăjduim că orice cuvânt scris în amândouă limbile, care, în același timp, prezintă trăirea și credința ortodoxă, este și va rămâne pentru generația aceasta care vine după cei care vorbesc acum foarte bine limba română o mărturie a trecerii Sfinției Voastre pe aici, pe la noi, prin Franța.

Felicitări! Eu încă nu am citit cartea, doar m-am uitat peste ea înainte să fie tradusă. Acum o să mă obișnuiesc să citesc așa, câte puțin seara, cum ne-a îndrumat doamna corector-traducător, care a făcut și lucru de lector; lector asta înseamnă, cineva care citește... Și îi îndemnăm pe toți ai noștri să o facă.

Veți fi duminică la parohia Sfinții Trei Ierarhi din nou, dar cartea se va afla și aici la catedrală. Am înțeles că o dăruieți. Mulțumim și felicitări! Felicitări pentru munca de traducere, pentru că traducătorul trebuie să-l înțeleagă pe cel care a vrut să spună ceva. Aceasta înseamnă traducerea, aceasta este greutatea într-o traducere: să intuiești ce a vrut să spună autorul printre rânduri și să redai în cealaltă limbă, nu *mot-à-mot*, ci exact în duhul în care acesta a spus în limba lui.

Doamne, ajută! Mulțumim!

PS. Vreau să îl corectez pe Părintele Dumitru... Îl știu de vreo douăzeci și cinci de ani... nu chiar de ieri!

Nous sommes heureux que ce livre puisse être lu en roumain et en français à la fois. Que notre Seigneur et Sauveur Jésus Christ, Que vous montrez, prêchez et faites part aux autres par votre vie, par vos luttes, vos convictions et votre vécu de chaque jour, comme moine, après, comme prêtre serviteur et, ensuite, comme père spirituel, aide que tout cela soit partagé aussi à notre communauté de France, de Paris. Et surtout à nos enfants, dont 10% connaissent le roumain, 90% l'apprendront mieux plus tard, nous espérons que mieux. Nous avons eu ici à la cathédrale un prêtre qui est monté au ciel il y a deux mois, le Père Jean Boboc, qui était né d'une mère française et d'un père roumain, médecin. Il avait perdu son père quand il était jeune, à 20-22 ans. Il était étudiant en médecine. Et, tout d'un coup, à un moment donné, il a pensé à son père plus qu'avant et il a commencé à apprendre la langue roumaine et à être très attaché à la Roumanie et à l'Église. Mais pas avant ! C'est pourquoi nous espérons que tout mot écrit dans les deux langues, qui présente à la fois le vécu et la foi orthodoxe, est et demeurera pour la génération qui vient après celle qui parle maintenant très bien le roumain un témoignage de votre passage ici, chez nous, en France.

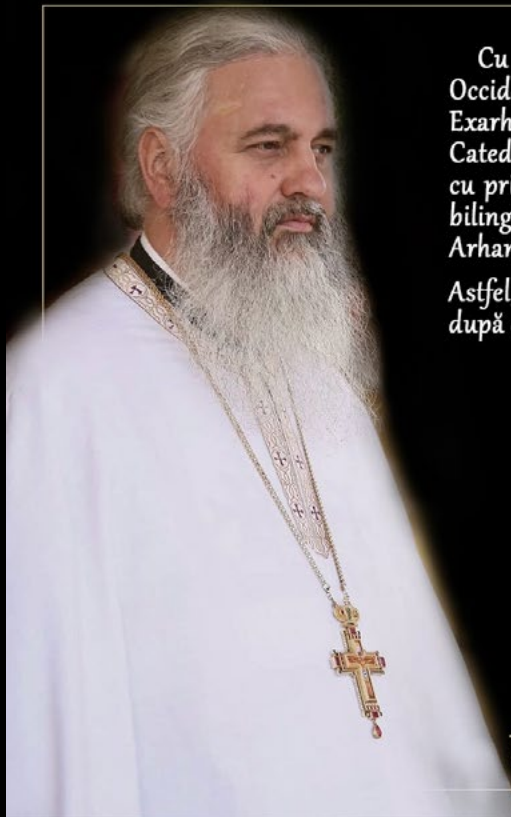
Félicitations ! Moi, je n'ai pas encore lu le livre, j'ai juste jeté un coup d'œil avant qu'il ne soit traduit. Maintenant je vais m'habituer à en lire un peu chaque soir, comme Madame le réviseur-traducteur nous l'a conseillé, elle qui a fait aussi un travail de lecteur ; lecteur veut dire cela, quelqu'un qui lit... Et nous convions toute notre communauté à faire de même.

Vous serez dimanche de nouveau dans la paroisse des Trois-Saints-Hiérarques, mais le livre se trouvera ici aussi à la cathédrale. J'ai compris que vous l'offrez. Nous vous remercions et vous félicitons ! Félicitations pour le travail de traduction, parce que le traducteur doit comprendre celui qui a voulu dire quelque chose. C'est cela la traduction, c'est cela la difficulté d'une traduction : avoir l'intuition de ce que l'auteur a voulu dire entre les lignes et le rendre dans l'autre langue, non pas *mot-à-mot*, mais exactement dans l'esprit dans lequel celui-ci l'a dit dans sa langue.

Que Dieu nous aide ! Nous vous remercions !

PS. Je veux corriger le Père Dumitru... Je le connais depuis environ vingt-cinq ans... non seulement depuis hier !

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Iosif – Mitropolitul Europei Occidentale și Meridionale, Preacuviosul Părinte Arhimandrit Dumitru Cobzaru – Exarhul mănăstirilor din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului și slujitor al Catedralei Mitropolitane din Cluj-Napoca, se va afla în Franța, în perioada 16 - 19 mai 2019, cu prilejul lansării volumului: „Fiule, m’am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, ediție bilingvă română-franceză, care va avea loc în data de 17 mai, ora 19:00, în Catedrala „Sfinții Arhangheli Mihail, Gavriil și Rafail”, 9 bis Rue Jean de Beauvais, 75005 Paris.

Asfel, în perioada respectivă, părintele Dumitru va avea și un susținut program liturgic, după cum urmează: Joi, 16 mai:

20:00 Taina Sfântului Botez în Parohia „Sfinții Trei Ierarhi”, Romainville;

Vineri, 17 mai:

19:00, lansarea volumului: „Fiule, m’am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, ediție bilingvă română-franceză;

Sâmbătă, 18 mai:

18:30, Slujba Vecerniei în Parohia românească „Sfânta Parascheva și Sfânta Genevea” (Saint Sulpice), Paris;

Duminică, 19 mai:

11:30, Sfânta Liturghie în Parohia „Sfinții Trei Ierarhi”, Romainville;

Menționăm că toți credincioșii participanți vor primi în dar cartea

„Fiule, m’am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!

Dumnezeu să binecuvinteze această lucrare misionară și pe susținătorii ei!

TAINA SFÂNTULUI BOTEZ

PAROHIA „SFINȚII TREI IERARHI” ROMAINVILLE

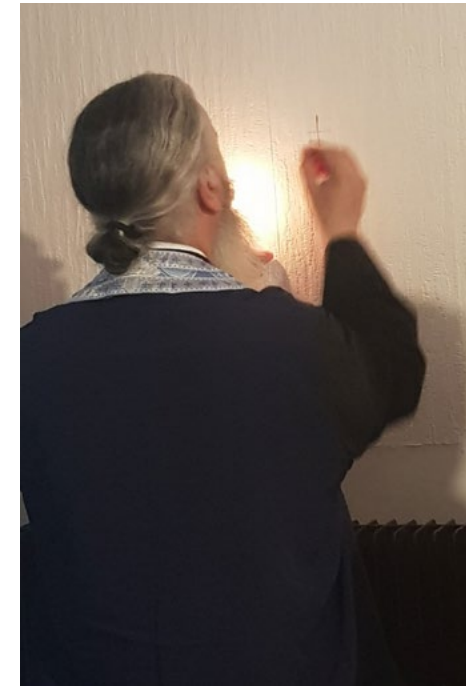

POMENIREA MORTILOR SAINT SULPICE, PARIS

SFEȘTANIE

PARIS...!

SFÂNTA LITURGHIE PAROHIA „SFINȚII TREI IERARHI” ROMAINVILLE

Arhimandrit Dumitru Cobzaru

Predică la Duminica a 4-a după Sfintele Paști (a Slăbănogului)

Preacuvioase Părinte Stareț Nicolae al Mănăstirii Nicula, Preacucernice Părinte Paroh, Preacucernici Părinți și iubiți credincioși,

Hristos a înviat!

Legat de Evanghelia care s-a citit astăzi, aș vrea să vă pun la suflet trei lucruri, poate și un al patrulea. Domnul nostru Iisus Hristos, atunci când a hotărât să-l vindece pe slăbănogul care pătimea de treizeci și opt de ani, a spus

următoarele cuvinte: „Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă!” (In 5,8). Aceste cuvinte trebuie să aibă rezonanță și în sufletele noastre, precum au avut în omul care pătimea de treizeci și opt de ani. Cum poate avea rezonanță în noi ca în acela? Să le luăm pe rând.

Primul cuvânt al Domnului nostru Iisus Hristos a fost: „Scoală-te”, „Ridică-te” (In 5,8). Acest cuvânt are o semnificație în ceea ce ne privește pe noi, pe toți. Pentru că noi trăim într-o stare căzută. Poate chiar am putea spune decăzută. Oricum, din cauza păcatului strămoșesc, al protopărinților noștri Adam și Eva, noi suntem în această stare căzută, am căzut din grația lui Dum-

nezeu. Iisus Hristos Mântuitorul nostru ne-a răscumpărat din robia iadului, a păcatului și a morții, ne-a ridicat de pe pământ la cer, din moarte la viață, precum auzim în aceste zile minunate, cântându-se și grăindu-se despre Învierea Domnului nostru Iisus Hristos. Dacă această ridicare, această sculare are un caracter general, pentru întreaga omenire – și efecte! –, și pentru noi, fiecare, de asemenea, trebuie să aibă semnificație și, în același timp, lucrare.

Noi, fiecare, păcătuim adesea. Nu este zi care să treacă fără să Îl supărăm pe Dumnezeu și uneori și pe aproapele nostru. Aceasta înseamnă, dragii mei, o stare căzută. Și atunci, noi trebuie să ne reconsiderăm starea duhovnicească în fiecare clipă și să auzim cu urechile duhovnicești cuvântul Domnului Hristos: „Scoală-te”, „Ridică-te” (In 5,8). Este foarte important însă, în căderea și ridicarea noastră, să luăm aminte, precum spunea Mitropolitul Bartolomeu odinioară: „Noi trebuie să avem exercițiul schiorului, care știe cum să cadă de pe schiuri și știe cum să se ridice, dacă nu, își frânge gâtul sau picioarele”. Prin

urmare și noi, ori de câte ori suntem pe marginea prăpastiei, să nu ne prăvălim în ea! Sau, ori de câte ori cădem, să știm cum să ne ridicăm! Și noi știm prea bine cum să ne ridicăm pentru că avem la îndemână Biserica și preotul, respectiv Taina Spovedaniei. Așadar, iată câteva lucruri, în rezumat, despre ceea ce înseamnă cuvântului Domnului nostru Iisus Hristos „Scoală-te” (In 5,8). Și aceasta este semnificația, fiindcă, aduceți-vă aminte din Scripturi, din cuvântul evanghelic de astăzi, după ce s-a întâlnit iarăși cel vindecat cu Domnul Hristos, Domnul Iisus Hristos i-a spus: ai grijă, „de acum să nu mai greșești, ca să nu-ți fie ceva mai rău” (In 5,14). Iată că, într-adevăr, cuvântul Domnului Iisus Hristos nu se referea doar la boala trupului, ci și la cea a sufletului, pentru că, de cele mai multe ori, pricina bolilor noastre trupești este boala sufletească. Cauza trebuie rezolvată întotdeauna, ca să ajungem să facem un tratament așa cum se cuvine și să ne vindecăm sufletește și trupește.

Al doilea cuvânt al Domnului nostru Iisus Hristos, care trebuie să aibă ecou până astăzi în sufletele noastre, și până la sfârșitul veacurilor, este: „ia-ți patul” (In 5,8). Ce înseamnă acest cuvânt? Ar trebui tâlcuit prin cuvintele: „Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa și să-Mi urmeze Mie” (Mc 8,34). Eu așa aș tâlcui cuvântul „ia-ți patul”: ia-ți viața ta întregă! Viața lui de treizeci și opt de ani era patul în care zăcea, patul acela a auzit multe suspine, a primit multe lacrimi, a ascultat multe rugăciuni. Patul acela era viața lui! Prin urmare, Domnul nostru Iisus Hristos vrea să ne spună, astăzi, prin cuvântul „ia-ți patul”, acest cuvânt, tot al Lui: „Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa și să-Mi urmeze Mie” (Mc 8,34).

Și al treilea cuvânt al Domnului nostru Iisus Hristos din Evanghelia de astăzi este „umblă!” (In 5,8). Mișcă-te! Viața ta să aibă dinamică. Trăiește!, dacă vrei!. În realitatea lucrurilor, când Domnul Iisus Hristos i-a spus „umblă!”, i-a

spus: Trăiește! Până acum n-ai trăit, până acum ai fost într-o stare latentă, ai zăcut vreme de trezeci și opt de ani. Ai șansa să trăiești! Acest cuvânt al Domnului Hristos, „umblă!” (In 5,8), înseamnă că Dumnezeu ne-a dăruit viața pe care noi trebuie să o trăim în Adevăr și cu adevărat. Vedem în lumea noastră că oamenii au impresia că trăiesc ori trăiesc o viață care nu este compatibilă cu Dumnezeu și cu demnitatea de om. Și dacă nu este compatibilă viața cu Dumnezeu și cu demnitatea de om, aceea nu este viață, ci moarte! Or, Domnul Iisus Hristos ne spune astăzi: Trăiți! Faceți viața voastră adevărată! Viața voastră să se înveșnicească în Mine, adică în Dumnezeu! Pentru că ne spune Sfântul Maxim Mărturisitorul că Dumnezeu este într-o continuă mișcare, într-o continuă dinamică. Și noi, oamenii, trebuie să fim într-o continuă mișcare, într-o continuă devenire. Noi, oamenii, trebuie să ne ridicăm din condiția noastră

păcătoasă, să ajungem la cea firească, normală, a umanului, și apoi să o ridicăm mai sus, la ceea ce Dumnezeu vrea de la noi, și anume îndumnezeirea noastră. Să devenim dumnezei prin har, să devenim asemenea Lui. Aceasta înseamnă cuvântul „umblă!” (In 5,8). Cuvântul „umblă!” înseamnă viață, înseamnă dinamică, înseamnă să te asemeni lui Dumnezeu.

Iată, așadar, într-o frază, câte a vrut Domnul nostru Iisus Hristos să-i spună omului bolnav și, prin el, lumii întregi și fiecăruia în parte, nouă. Fiindcă trebuie să ne gândim și la următorul lucru: Iisus Hristos, Dumnezeul nostru, Fiul lui Dumnezeu, S-a întrupat pentru acel om care aștepta de treizeci și opt de ani să fie tămăduit. Din Evanghelie aflăm că, atunci când Domnul Iisus Hristos îl întreabă: „Vrei să te faci sănătos?”, omul, bolnavul, îi răspunde: „Doamne, om nu am...” (In 5,6-7). Iar Dumnezeu S-a făcut om ca să devină *omul* pentru bolnavul de la scaldătoarea Vitezda. Această mângâiere ar trebui să o avem și noi: Iisus Hristos S-a întrupat pentru mine! Pentru noi toți, dar și pentru mine! Și atunci, am șansa să mă ridic, am șansa să trăiesc și am șansa să devin asemenea lui Dumnezeu.

Și am zis că poate vă voi spune și un al patrulea cuvânt. Pe acesta n-am să-l tâlcuiesc, însă dumnevoastră îl trăiți, și cei dragi de acasă. Din Evanghelia de astăzi descoperim că omul bolnav era singur, trăia o singurătate amarnică, lipsa de celălalt... Or, noi, din țară, trăim lipsa dumnevoastră, iar dumnevoastră trăiți lipsa noastră. Trăim în singurătate. Să facem în așa fel, dragii mei, încât să spulberăm această singurătate. Și cum se poate face? În felul în care am reușit astăzi în Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie. Atunci când ne întâlnim în Sfânta Liturghie, oriunde am fi, și cerul și pământul sunt într-o simbioză pe care nimeni și nimic nu poate să o atingă, să o destrame, să o distrugă, pentru că – aflăm de la Sfinții Părinți și din Sfintele Scripturi – Biserica, nici porțile iadului nu o vor birui.

Acestea fiind zise, Îi mulțumesc lui Dumnezeu și Maicii Domnului și Sfinților Trei Ierarhi pentru această șansă ca eu și câțiva dintre ucenicii mei să venim astăzi în această comunitate euharistică și să ne bucurăm unii de alții. A fost o experiență – și rămâne – extraordinară. Eu sunt obișnuit să slujesc în

Catedrala Mitropolitană din Cluj și la hramurile de la Mănăstirea Nicula, sunt obișnuit să slujesc la mănăstirile de la „Cucuietii din Deal” și la parohii mai mici, am această experiență. Însă ceea ce a reușit părintele dumneavoastră duhovnicesc, Părintele Mircea, este un caz excepțional. Aș zice eu, dacă am avea asemenea preoți – și cu sinceritate o spun, Părinte Mircea –, atunci sunt toate șansele ca această lume să își schimbe fața. Pentru că Părintele reușește să vă aducă pe Tabor, unde să vă schimbați în totalitate viața, unde să fiți în proximitatea lui Dumnezeu și a Sfinților Lui. Așadar, toată lauda pentru dumneavoastră și pentru credincioșii Sfinției Voastre.

Le mulțumesc celor care au slujit dimpreună cu mine, și celor care m-au însoțit din țară, și celor pe care i-am găsit aici. Au înfrumusețat slujba și au făcut în așa fel încât să tihnească slujba, și pentru noi, preoții, și pentru dumneavoastră, credincioșii. Și apoi le mulțumesc copilașilor, nu doar celor din altar, ci tuturor aceluia care au fost astăzi la biserică. În ei avem imaginea viitorului și nădăjduiesc că acești copii sunt salvați. Și în acest sens, prezența noastră nu este întâmplătoare, noi am venit să lansăm o carte, care se numește „*Fiule, m`am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...!*”, carte care este tradusă în franceză. Este o ediție bilingvă română-franceză, textul fiind în oglindă, veți vedea, pentru că o veți primi fiecare familie în parte. Din păcate, am această experiență – dumneavoastră o trăiți pe pielea dumneavoastră –, am văzut și peste ocean, și în Europa, a doua, a treia generație de români care au plecat din țară, chiar dacă mai știe românește, nu mai știe să scrie. Vă pun la îndemână această carte și v-o dăruiesc din tot sufletul. În spatele ei stă foarte multă muncă și foarte mulți oameni, pe care nu am să-i enumăr acum, dar care, și ei la rândul-le, din tot sufletul v-o dăruiesc. Așadar, la ieșire, fiecare familie veți primi o carte din partea mea, copiii vor primi câte o carte de rugăciuni din partea Părintelui Stareț de la Mănăstirea Nicula și, toată lumea, câte o iconiță de la Nicula, cu Maica Domnului făcătoare de minuni. Vă mulțumesc!

Hristos a înviat!

RETROSPECTIVĂ

FIULE, MULȚUMESC...!

Arhim. Dumitru Cobzaru

*Reverendo Padre Barrios Prieto, Preacucernice Părinte Prodecan,
Stimată Domnișoară Lector, Preacuvioși și Preacucernici Părinți, Onorată asistență!*

Trecând peste lansarea în sine, datorită faptului că astăzi este Ziua Internațională a Traducătorilor, vă invit să o aplaudăm pe domnișoara Diana Moțoc, traducătoarea cărții de față, căreia îi mulțumesc din tot sufletul!

Dincolo de emoțiile firești care mă încearcă, inima mea este plină de bucurie, sufletul împlinit, dragostea împărtășită și îmbrățișarea atotcuprinzătoare. Vă mulțumesc tuturor din toată inima și din toate fibrele ființei mele! Însă fiind un moment solemn trebuie să adaug recunoștință și punctual, începând cu Dumnezeu, fără de Care nu s-ar fi putut face nimic, și continuând cu oameni dragi. Așadar, Îi mulțumesc lui Dumnezeu din toate fibrele ființei

HIJO, ¡GRACIAS...!

Archimandrita Dumitru Cobzaru

Reverendo Padre Barrios Prieto, Reverendo Padre Vicedecano, Estimada Señora Profesora, Reverendos Padres, Honrada asistencia,

Además de la presentación en sí, dado el hecho de que hoy es el Día Internacional de los Traductores, les invito a aplaudir a la señora Diana Moțoc, la traductora de este libro, ¡a la que le agradezco de todo mi corazón!

Más allá de las emociones naturales que siento, mi corazón está lleno de alegría, mi alma cumplida, mi amor compartido y mi abrazo lo abarca todo. ¡Les agradezco a todos de todo corazón y con todas las fibras de mi ser! Pero siendo un momento solemnemente tengo que añadir mi gratitud también puntualmente, empezando con Dios, sin El que no se habría podido hacer nada, y siguiendo con la gente querida. Por lo tanto, ¡Le doy las gracias a Dios con

mele, Lui, Maicii Domnului și tuturor Sfinților Lui! Continui prin a-i mulțumi IPS Andrei Andreicuț, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului, și Mitropolit al Clujului, Maramureșului și Sălajului, și PS Timotei, Episcopul Spaniei și Portugaliei, pentru binecuvântarea organizării acestui eveniment.

Momentul de față a fost generat de o simplă și sinceră inițiativă, aceea de a fi tradusă cartea „*Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...*”! în limba spaniolă și apoi conjugată cu o mulțime de factori, în primul rând cel uman, dar și material, logistic și pecuniar. Vă puteți închipui, așadar, câtă muncă!

Nu vreau să omit pe niciunul din cei implicați, de aceea am să-i nominalizez, încercând să-i cuprind pe toți. Primele pagini din interiorul cărții îi immortalizează pe cei implicați direct în structura acesteia: doamna Laura Popuț, doamna Cosmina Timocea-Mocanu, doamna Delia-Maria Kerekeș, doamna Corina Oproae și domnul Profesor Dan C. Mihăilescu, căruia îi port un deosebit respect, simpatie și dragoste, le mulțumesc tuturor cu profundă recunoștință.

todas las fibras de mi ser, a Él, a la Madre de Dios y a todos Sus Santos! A continuación le doy las gracias a Su Eminencia Andrei Andreicuț, Arzobispo de Vad, Feleac y Cluj y Metropolitana de Cluj, Maramureș y Sălaj, y a Su Excelencia el Obispo Timotei del Obispado Ortodoxo Rumano de España y Portugal, por la bendición de la organización de este evento.

El momento presente ha sido generado por una sencilla y sincera iniciativa, la de traducir el libro „*Hijo, yo te quise ser candela al anochecer...*”! al español y luego conjugada con una multitud de factores, en primer lugar el humano, pero también el material, logístico y económico. Se pueden imaginar, por lo tanto, ¡cuánto trabajo!

No quiero omitir a ninguno de los implicados, por ello los voy a nombrar, tratando de incluirlos a todos. Las primeras páginas del interior del libro immortaliza a las personas implicadas directamente en su estructura: la señora Laura Popuț, la señora Cosmina Timocea-Mocanu, la señora Delia-Maria Kere-

Apoi, mulțumiri domnului Viorel Moraviț și distinsei sale familii. Aici aș avea multe de spus! Oricum, titlul cărții ascunde și identitatea fiului meu duhovnicesc Viorel, precum și posibilitatea efectivă ca volumul să ajungă în mâinile câtor mai mulți iubitori de Hristos și ai viețuirii împreună cu El.

Mulțumiri ucenicilor și fiilor duhovnicești de la „biroul exarhat” care nevăzut slujesc, oferindu-mi „confortul” fizic și psihic pentru lucrarea și misiunea mea. Tot în această categorie, mulțumiri părinților slujitori și credincioșilor Catedralei Mitropolitane din Cluj-Napoca, călugărilor și călugărițelor din Eparhia Clujului și feblețelor mele nevinovate și sincere: copiilor!

Mulțumesc familiei mele, în frunte cu părintele meu duhovnicesc, PS Vasile Someșanul, mamei mele Ecaterina și tuturor rudeniilor după trup și după duh.

Nu în ultimul rând, mulțumesc celor care au făcut posibilă această lansare, Eminenței Sale Don Carlos Osora Sierra, Cardinal și Arhiepiscop de Madrid, Părintelui Paroh și Rector José Aurelio Martín, Părintelui Manuel Barrios Prieto, Delegat Episcopal pentru Relații Interconfesionale al Arhiepiscopiei

keș, la señora Corina Oproae y el señor profesor Dan C. Mihăilescu, al cual le tengo un especial respeto, simpatía y amor, a todos les expreso mi profunda gratitud.

Luego, gracias al señor Viorel Moraviț y a su distinguida familia. ¡Aquí tendría mucho que decir! De todas maneras, el título del libro esconde también la identidad de mi hijo espiritual Viorel, así como la posibilidad efectiva de que el volumen llegue a las manos de cuántos más amadores de Cristo y del vivir junto con Él.

Gracias a mis discípulos e hijos espirituales de la “oficina exarcado” que invisiblemente trabajan, ofreciéndome “el confort” físico y psíquico para mi obra y mi misión. También en la misma categoría, les agradezco a los canónigos y a los fieles de la Catedral Metropolitana de Cluj-Napoca, a los monjes y a las monjas de la Archidiócesis de Cluj y a mis inocentes y sinceros favoritos: ¡los niños!

Gracias a mi familia, empezando por mi padre espiritual, Su Excelencia el Obispo Vasile Someșanul, a mi madre Ecaterina y a todos los parientes según

de Madrid, fiului meu duhovnicesc Părintele Conferențiar Dr. Cristian Sonea, Prodecanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, încă o dată domnișoarei Lector Dr. Diana Moțoc, de la Facultatea de Litere, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, și celor doi instrumentiști din culise, Părintelui Emilian Geabana și Părintelui Protosinghel Nicodim Moldovan (părinților și fraților, îmi știți inima!), tuturor: vă mulțumesc!

Cuvântul meu de mulțumire se oprește nostalgic și dureros și la părinții și frații mei plecați în eternitate, în special la memoria IPS Bartolomeu Anania și a fratelui Tudor-Claudiu Taloș!

Închei, încercând apoteoza! Am fost întrebat dacă în fraza titlului acestei cărți sintagma este „m’am vrut să-ți fiu” sau „n’am vrut să-ți fiu”? Răspunsul meu este: **m’am vrut vouă inclusiv cu mine însumi!**

la carne y según el espíritu.

No en último lugar, les doy las gracias a los que han hecho posible esta presentación, a Su Eminencia Don Carlos Osora Sierra, Cardenal y Arzobispo de Madrid, al Reverendo Padre Párroco y Rector, José Aurelio Martín, al Reverendo Padre Manuel Barrios Prieto, Delegado Episcopal de Relaciones Interconfesionales de la Archidiócesis de Madrid, a mi hijo espiritual el Reverendo Padre Profesor Cristian Sonea, Vicedecano de la Facultad de Teología Ortodoxa de Cluj-Napoca, una vez más a la Señora Profesora Diana Moțoc, docente de la Facultad de Letras de la Universidad Babeș-Bolyai de Cluj-Napoca, y a los dos instrumentistas que están detrás del escenario, al Reverendo Padre Emilian Geabana y al Reverendo Padre Nicodim Moldovan (padres y hermanos, ¡me conocen el corazón!), a todos: ¡muchísimas gracias!

Mi palabra de agradecimiento se dirige nostálgica y dolorosamente también a mis padres y hermanos que están en el Cielo, ¡especialmente a la memoria de Su Eminencia el Arzobispo y Metropolitano Bartolomeu Anania y a mi hermano Tudor-Claudiu Taloș!

Acabo, ¡intentando la apoteosis! Me han preguntado si en la frase del título de este libro el sintagma es “yo te quise ser” o „no te quise ser”. Mi respuesta es: **¡yo quise ser vuestro incluso conmigo mismo!**

EDIȚIA ROMÂNĂ-FRANCEZĂ A CĂRȚII „FIULE M’AM VRUT SĂ-ȚI FIU CANDELĂ DE CEAS TÂRZIU...”, DE ARHIM. DUMITRU COBZARU, LANSATĂ LA PARIS

ZIARUL LUMINA

Ediția română-franceză a cărții „Fiule m’am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...” de arhim. Dumitru Cobzaru, exarhul mănăstirilor din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, a fost lansată în 17 mai, la Catedrala „Sfinții Arhangheli Mihail, Gavriil și Rafail” din Paris. La eveniment au participat, alături de autor, Înaltpreasfințitul Părinte Iosif, Mitropolitul Europei Occidentale și Meridionale, Marc-Antoine Costa de Beauregard, protopopul Franței, lect. dr. Diana Moțoc și prof. Oana Richebon, care s-au îngrijit de traducere, pr. Iulian Nistea și pr. Laurian Rus, moderatorii evenimentului și a creștinilor ortodocși din zonă.

După un microrecital la pian, susținut de Ionel Streba, laureat al mai multor concursuri de interpretare, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Iosif a salutat apariția cărții în română și franceză: „Aceste însemnări, această manieră de a transmite credința în scris, va rămâne o mărturie pentru generațiile următoare de creștini ortodocși din Franța. Cartea este benefică în primul rând pentru copiii români născuți în Franța, în rândul cărora procentajul de vorbitori ai limbii române scade de la an la an”.

Traducerea ediției a fost supravegheată de Marc-Antoine Costa de Beauregard, protopopul Franței, care a remarcat că „în Franța e mare nevoie de materiale de catehizare ortodoxă, în special de unele pătrunse de spiritualitatea autentică. În volumul de față găsim o viziune eminentemente pozitivă cu privire la viața creștină. Aici în Franța, Mitropolia și Protopopiatul sunt în situația de a traduce în franceză trăirea ortodoxă pe care o primesc din țara mamă, din România. Această lansare de carte este un exemplu de eveniment cultural atât de necesar nouă, care exprimă în franceză experiența ortodocșilor români. Un exemplu foarte viu, care atestă faptul că Duhul Sfânt lucrează în Biserică”.

„A traduce este cel mai profund mod de a citi. Am găsit răspunsuri la multe întrebări ale viețuirii noastre, la problemele și neputințele noastre, la căutările și la dorul nostru după Dumnezeu”, a spus lect. dr. Diana Moțoc, de la Facultatea de Litere din Cluj-Napoca, iar prof. Oana Richebon a remarcat că „nu e ușor să traduci Ortodoxia românească în altă limbă”.

Arhim. Dumitru Cobzaru a remarcat despre lucrarea lansată că „este o carte scrisă la cerere, o carte comandată, un fel de testament duhovnicesc”. Autorul a subliniat importanța proximității vrednicului de pomenire Mitropolit Bartolomeu în formarea sa duhovnicească și a fiului duhovnicesc Tudor Taloș, mutat la Domnul, care este și destinatarul inițial al răspunsurilor duhovnicești formulate în această carte.

Lansarea s-a încheiat cu un recital susținut de Ecaterina Rusnac, iar cei prezenți au primit în dar câte un exemplar al volumului lansat.

Cartea a apărut în 2014 la Editura Renașterea a Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, cu o prefață semnată de criticul literar și eseistul Dan C. Mihăilescu. Volumul, în format bilingv română-spaniolă a fost lansat în 2017, la Madrid, iar în prezent se lucrează și la traducerea în limba engleză, italiană și greacă, conform Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

PR. ARHIMANDRIT DUMITRU COBZARU: LANSARE DE CARTE, LA PARIS

ZIARUL FĂCLIA

Preacuviosul părinte arhimandrit Dumitru Cobzaru, exarhul mănăstirilor din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului și slujitor al Catedralei Mitropolitane din Cluj-Napoca se va afla, în perioada 16-19 mai, în Franța, cu prilejul lansării volumului „Fiule, m’am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...!”, ediție bilingvă română-franceză.

Lansarea va avea loc în 17 mai, la Catedrala „Sfinții Arhangheli Mihail, Gavriil și Rafail” din Paris.

În perioada șederii în Franța, părintele arhimandrit Dumitru Cobzaru va avea și un susținut program liturgic în Parohia „Sfinții Trei Ierarhi”, Romainville și în Parohia românească „Sfânta Parascheva și Sfânta Genoveva” (Saint Sulpice), Paris.

BUCURIE DUHOVNICEASCĂ ÎN PAROHIA „SFINȚII TREI IERARHI” DIN ROMAINVILLE, PARIS, FRANȚA

RADIO RENAȘTEREA

Duminica a patra după Paști a avut o însemnătate deosebită pentru credinșii Parohiei Orodexe Române „Sfinții Trei Ierarhi” din Romainville, Paris, Franța. O delegație de preoți și mireni din Cluj-Napoca a poposit pentru câteva ore alături de ei pentru a le stâmpăra dorul de casă.

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Andrei, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului și a Înaltpreasfințitului Părinte Iosif, Mitropolitul Europei Occidentale și Meridionale, soborul format din zece preoți a oficiat Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, iar apoi cuvântul de învățătură a fost rostit de Arhimandritul Dumitru Cobzaru, Exarh al Mănăstirilor din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului.

Din sobor au mai făcut parte: Arhimandritul Nicolae Moldovan, starețul Mănăstirii „Adormirea Maicii Domnului” din localitatea Nicula, preotul paroh, pr. Mircea Filip, preotul militar al garnizoanei Bistrița pr. Cristian Marțian, secretarul protopopiatului din Bistrița, pr. Emanuel Vidican, preotul paroh de la Șomcutu Mic, Protopopiat Dej, Pr. Laurian Rus, preotul slujitor Pr. Ciprian Rebrîșorean, preotul din Moiseni, Maramureș, Pr. Gavril Botiș, directorul tehnic al postului de radio „Renașterea”, arhidiaconul Dan-Grigore Văscu, și alți preoți din vecinătatea parohiei.

Delegația de la Cluj s-a aflat în aceste zile în Mitropolia Europei Occidentale și Meridionale pentru un turneu de lansare și promovare a cărții „*Fiule m`am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...!*”, ediție în format bilingv franceză și română, scrisă de Arhimandritul Dumitru Cobzaru. Această carte a fost dăruită de Preacuviosul Părinte tuturor celor care au participat astăzi la slujbă.

Parohia „Sfinții Trei Ierarhi” din Romainville, Paris este păstorită de 12 ani de pr. Mircea Filip care a dorit ca lăcașul de cult să fie locul unde cele peste 400 de familii aflate acolo să se adune duminica și în sărbători.

Trebuie subliniat faptul că aici, săptămânal, se organizează cursuri în limba română pentru copii.

CUPRINS

Cluj-Napoca: Lansarea volumului

„*Fiule, m`am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...!*” – întreit *fiu*: ediția a II-a română, ediția română-spaniolă și ediția română-franceză

Binecuvântată este găsirea părintelui duhovnicesc!

Înaltpreasfințitul Arhiepiscop și Mitropolit Andrei 6

Părintele duhovnic: ușa și roindă de sânge prin care trece fiul curățindu-se

Arhim. Dumitru Cobzaru 10

Bistrița: Lansarea volumului

„*Fiule, m`am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...!*”, ediția a II-a

Părinte și fiu: unul altuia chip și asemănare

Arhim. Dumitru Cobzaru 22

Paris: Lansarea volumului

„*Fiule, m`am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...!* / « *Mon fils, j'ai voulu être la chandelle de tes heures de veille...* » !, ediția bilingvă română-franceză

Din prisosul inimii, gura grăiește și condeiul scrie

Pr. Laurian Rus 34

C'est de l'abondance du cœur que la bouche parle et la plume écrit

P. Laurian Rus 35

O viziune pozitivă a vieții creștine

Pr. Marc-Antoine Costa de Beauregard 42

Une vision positive de la vie chrétienne

P. Marc-Antoine Costa de Beauregard 43

Fiu născut din inimă și cuvânt <i>Lect. Univ. Dr. Diana Moțoc</i>	46
Fils né du cœur et de la parole <i>Maître de conférences Diana Moțoc</i>	47
Dulcea hrană duhovnicească <i>Prof. Oana Richebon</i>	58
La douce nourriture spirituelle <i>Prof. Oana Richebon</i>	59
S'au vrut nouă...! <i>Arhimandrit Dumitru Cobzaru</i>	64
S'offrant à nous...! <i>Archimandrite Dumitru Cobzaru</i>	65
Cu cât îi învățăm mai multe pe alții, cu atât ne învățăm mai multe pe noi! <i>Înaltpreasfințitul Arhiepiscop și Mitropolit Iosif</i>	80
Plus nous enseignons aux autres, plus nous nous enseignons à nous-mêmes ! <i>Son Éminence l'Archevêque et le Métropolitte Joseph</i>	81

Paris: Slujiri și cuvânt de învățătură

Taina Sfântului Botez – Parohia „Sfinții Trei Ierarhi” Romainville	90
Pomenirea morților – Saint Sulpice, Paris	98
Sfeștanie	99
Paris...!	100
Sfânta Liturghie – Parohia „Sfinții Trei Ierarhi” Romainville. Predică la Duminica a 4-a după Sfintele Paști (a Slăbănogului) <i>Arhim. Dumitru Cobzaru</i>	107

Retrospectivă

Fiule, mulțumesc...! <i>Arhim. Dumitru Cobzaru</i>	124
Hijo, ¡gracias...! <i>Archimandrita Dumitru Cobzaru</i>	125